Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Seimineár Gréasáin

Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta

Páipéir Shamplacha ó CSS le haghaidh ábhair Thráinse 2

CC BY NC

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

NCCA An Chomhairle Náisiúnta Curaclaim agus Measúnachta National Council for Curriculum and Assessment

An Roinn Oideachais
Department of Education

Oide Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

EFG ar líne maidir le Scrúdpháipéir Shamplacha

Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta

padlet

Oide

Ní dhéanfar taifead ar an Eispéaras Foghlama Gairmiúla.

Níl cead grianghraif, fístaifeadadh, taifeadadh fuaime, nó gabhálacha scáileáin a ghlacadh.

Beidh seans ann ceisteanna a fhiafraí agus a fhreagairt le linn an EFG seo.

Amlíne atá beartaithe don eispéireas foghlama gairmiúil

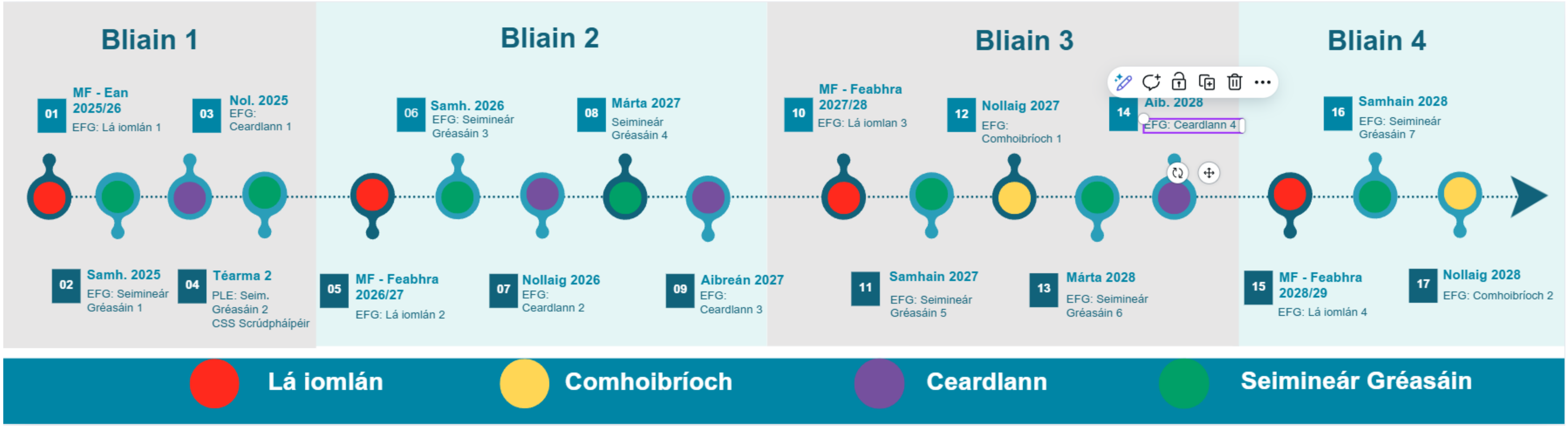

4 x Lá iomlán EFG | 2 x Comhoibríoch | 4 x Ceardlann | 7 x Seim. Gréasáin

Dátaí tábhachtacha

2025/2026	Lúnasa 2025: Foilsíodh an tSonraíocht
	Nollaig 2025: Treoirlínte maidir leis an CMB
	Aibreán 2026: Scrúdpháipéir Shamplacha
2026/2027	Meán Fómhair 2026: Tosófar ag múineadh na sonraíochta
	Meán Fómhair 2026: Coimre Shamplach
	Téarma 1, Bliain 2: Coimre Beo
2027/2028	Bliain 2: CMB curtha isteach
	2028: Scrúdú Stáit Scríofa

Teachtaireachtaí

- Tá an tsonraíocht ina croílár den fhoghlaim, teagasc, agus measúnú.
- Baineann an fhoghlaim atá sa tsonraíocht le leibhéal comónta.
- Is féidir gach foghlaim a gcuirtear síos air sa tsonraíocht a mheasúnú sa scrúdú scríofa deireanach
- Tá cur síos sna briathra gnímh ar an méid ba cheart don fhoghlaimeoir a bheith in ann a dhéanamh nuair a bhaintear an toradh foghlama amach, agus tá baint acu le focail ordaitheacha sna ceisteanna scrúdúcháin

Torthaí foghlama le haghaidh an EFG ar líne

Le linn an EFG ar líne seo…

- Pléifimid an tábhacht atá leis an tsonraíocht agus struchtúr na scrúdpháipéar samplach
- Cíorfaimid Scrúdpháipéir Shamplacha 1 agus 2, an ról atá ag briathra gnímh agus na himpleachtaí a bheidh ag rannpháirtíocht na scoláirí do na Tascanna Foghlama Feidhmí
- Aithneoimid deiseanna do scoláirí chun leas a bhaint as fianaise dá gcuid foghlama atá ina bpunann dhigteach

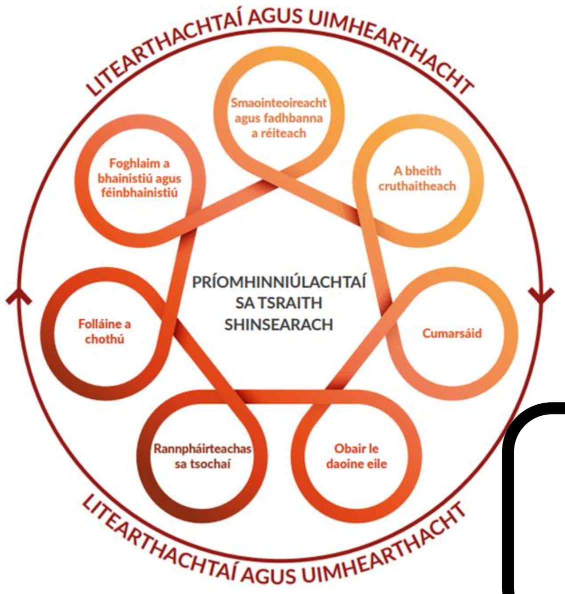

LITEARTHACHTAÍ AGUS UIMHEARTHACHT
Smaointeoireacht agus fadhbanna a réiteach
A bheith cruthaitheach
Cumarsáid
Obair le daoine eile
Rannpháirteachas sa tsochaí
Folláine a chothú
Foghlaim a bhainistiú agus féinbhainistiú
PRÍOMHINNIÚLACHTAÍ SA TSRAITH SHINSEARACH
LITEARTHACHTAÍ AGUS UIMHEARTHACHT

Oide

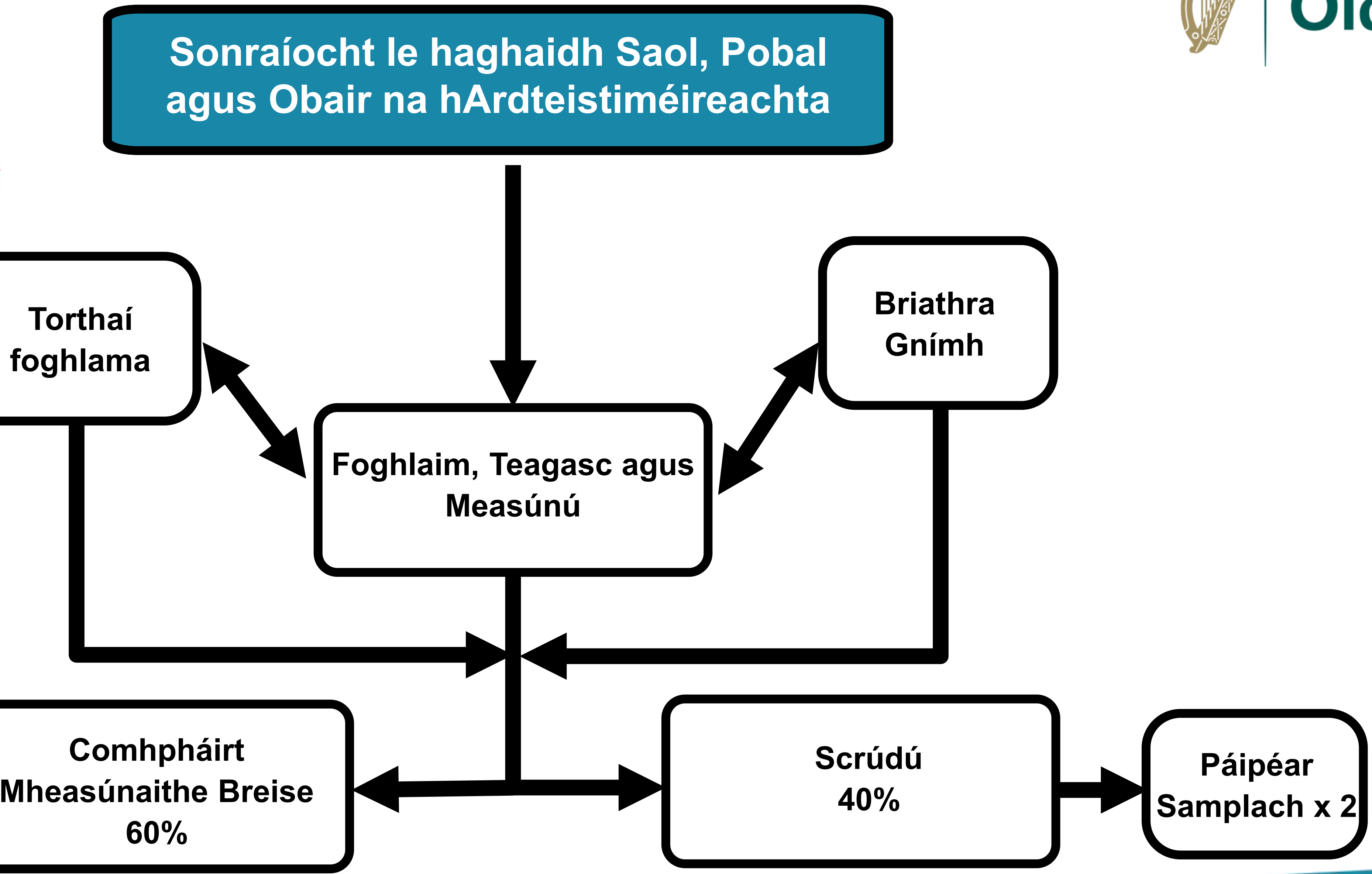

Sonraíocht le haghaidh Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta
Torthaí foghlama
Briathra Gnímh
Foghlaim, Teagasc agus Measúnú
Treoirlínte don CMB
Comhpháirt Mheasúnaithe Breise 60%
Scrúdú 40%
Páipéar Samplach x 2

CC BY NC

Forléargas ar an tSonraíocht

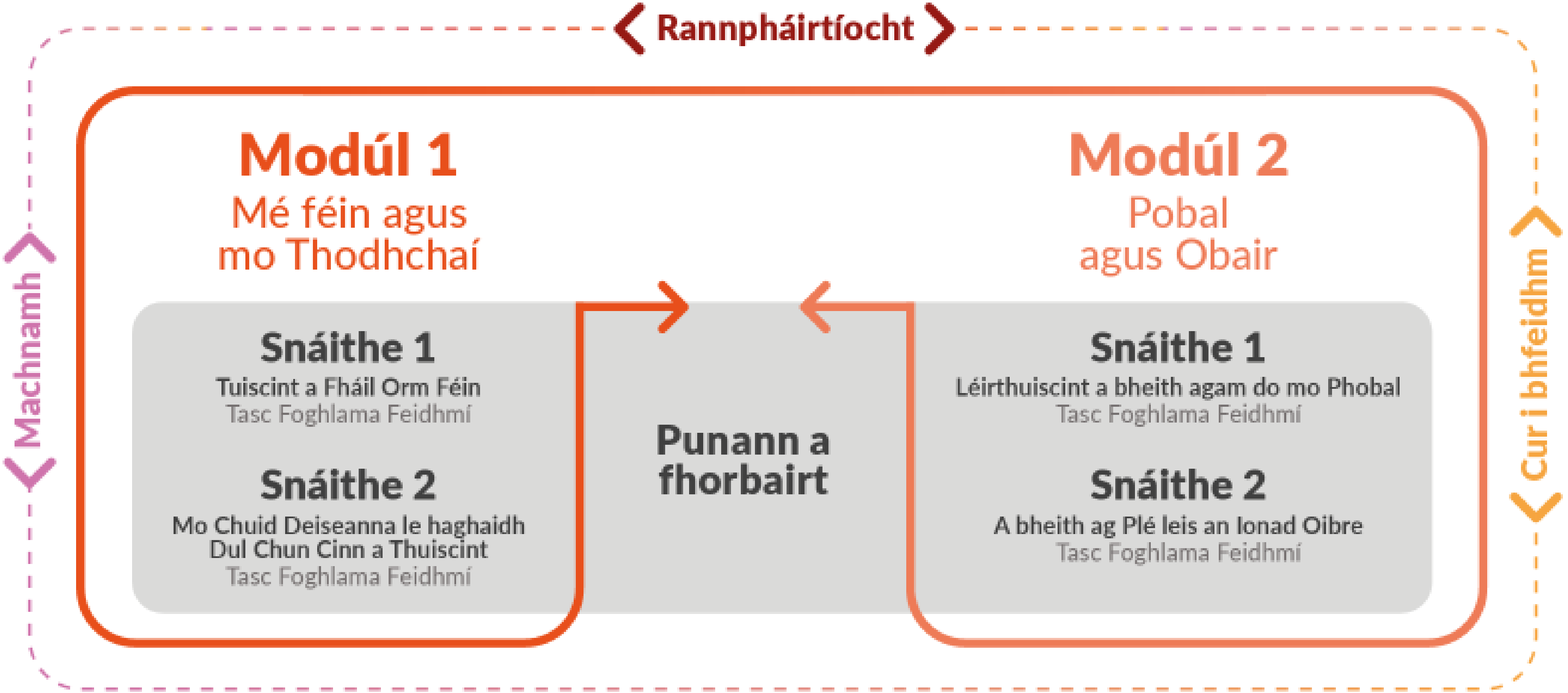

Fíor 5. Sonraíocht Churaclaim le haghaidh Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta 2025 L. 10

An Dá Mhodúl

Modúl 1
Mé féin agus
mo Thodhchaí

Modúl 2
Pobal
agus Obair

Na Snáitheanna

Modúl 1
Mé féin agus mo Thodhchaí

Snáithe 1
Tuiscint a Fháil Orm Féin
Tasc Foghlama Feidhmí

Snáithe 2
Mo Chuid Deiseanna le haghaidh Dul Chun Cinn a Thuiscint
Tasc Foghlama Feidhmí

Modúl 2
Pobal agus Obair

Snáithe 1
Léirthuiscint a bheith agam do mo Phobal
Tasc Foghlama Feidhmí

Snáithe 2
A bheith ag Plé leis an Ionad Oibre
Tasc Foghlama Feidhmí

Timthriall na Foghlama ó Thaithí – Trí Ghné Thrasghearrtha

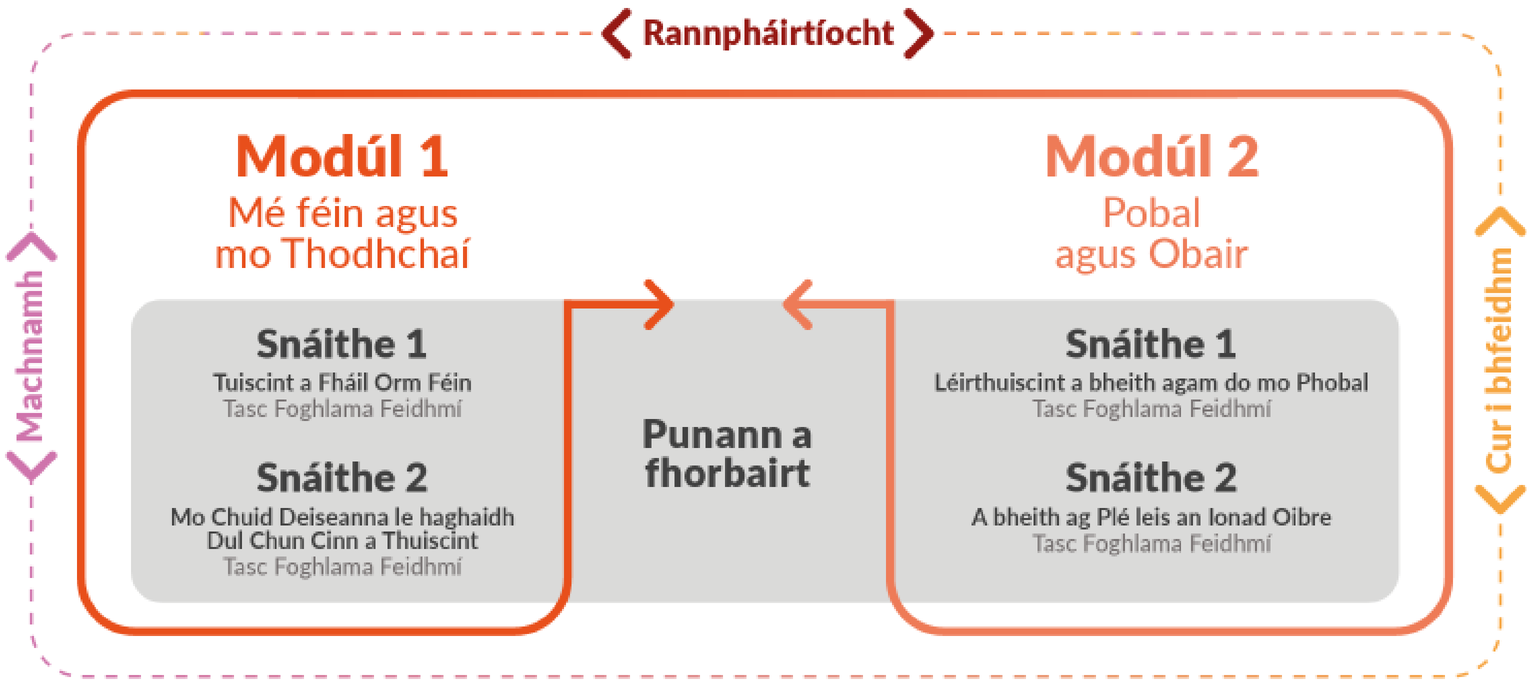

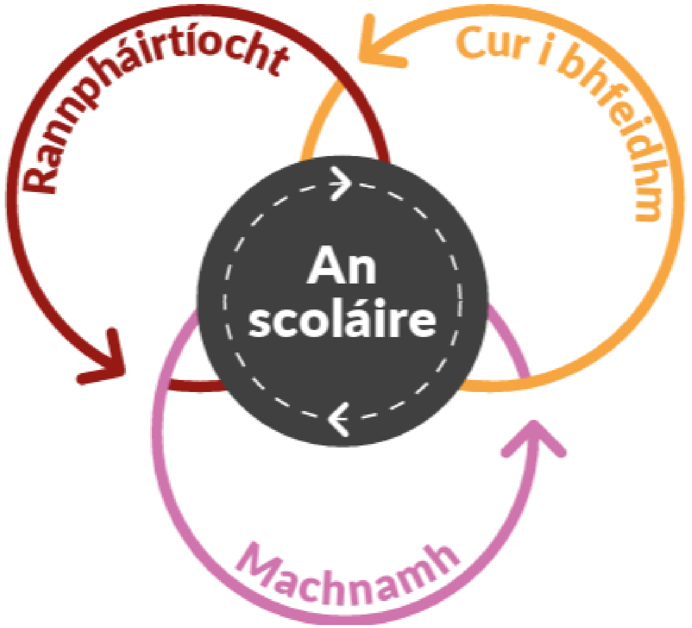

Fíor 4: Sonraíocht Churaclaim le haghaidh Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireacha *2025, l. 27. Timthriall na Foghlama ó Thaithí*

Teagasc le haghaidh fhoghlaim an scoláire

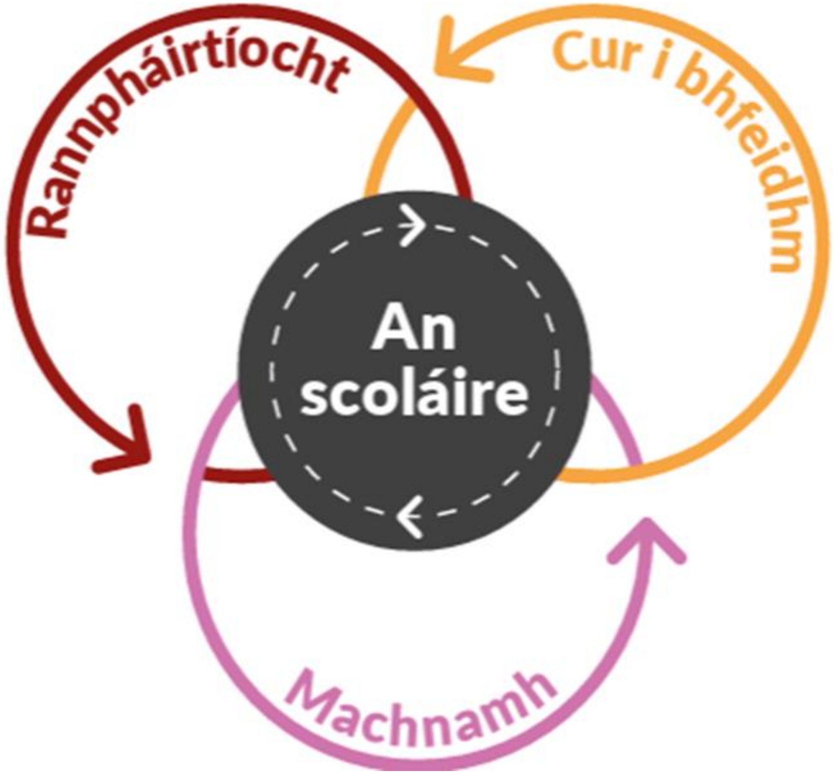

> Cuireann Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta an scoláire sa chroílár trí dhearadh a thorthaí foghlama agus tá an timthriall foghlama eispéireasaí....mar bhonn taca faoi.

Fíor 3: Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta *2025, l.* 27 Timriall na Foghlama ó Thaithí

Ag obair le torthaí foghlama

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Forbairt phearsanta	
• forbairt phearsanta mar phróiseas ina gcuireann tú feabhas ort féin i ngnéithe éagsúla den saol, chun saol níos sásta, níos rathúla agus níos fiúntaí a chaitheamh	1. coincheap na forbartha pearsanta a mhíniú
• an chaoi le réimsí ina saol le haghaidh forbairt phearsanta a shainaithint, ar réimsí iad atá suibiachtúil do gach duine aonair, ag ailíniú le deiseanna le haghaidh dul chun cinn amach anseo agus ag díriú ar láidreachtaí agus/nó laigí a sainaithníodh a chur chun feabhais	2. spriocanna a chruthú don fhorbairt phearsanta agus machnamh a dhéanamh ar a ndul chun cinn
• spriocanna le haghaidh forbairt phearsanta mar thorthaí inmhianaithe a bhfuil sé beartaithe ag duine iad a chur chun cinn agus a bhaint amach, agus an chaoi ar féidir tacú le pleanáil, tomhas, baint amach agus athbhreithniú na spriocanna trí eispéiris foghlama fhiúntacha laistigh den seomra ranga agus sa phobal níos leithne ach úsáid a bhaint as creat socraithe spriocanna, amhail spriocanna SMARTER*	
5. Tasc Foghlama Feidhmí 1	
• an chaoi le ráiteas pearsanta a chruthú agus a fhorbairt, lena n-ionchorpraítear luachanna; mianaigh, gnóthachtálacha agus spéiseanna; tacair scileanna agus láidreachtaí gaolmhara; agus spriocanna le haghaidh forbairt agus dul chun cinn pearsanta	1. ráiteas pearsanta a chruthú agus a fhorbairt
• tacú le forbairt chruthaitheach ráitis phearsanta agus machnamh bríoch air le himeacht aimsire maille le fianaise ar eispéiris éagsúla foghlama, lena bhféadfaí téacs, léaráidí, grianghraif, físeáin agus míreanna fuaime tacaíochta a chuimsiú	
• an tábhacht atá le hathchuairt a thabhairt ar a ráiteas pearsanta agus é a fhorbairt ar bhonn rialta de réir mar a théann siad i ngleic leis an tsonraíocht	

Fíor 5: Sonraíocht Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta, *2025, l.13, 15* Modúl 1, Snaith 1, Torthaí Foghlama.

Modúl 1 - Mé Féin agus mo Thodhchaí,
Snáith 1: Tuiscint a fháil Orm Féin

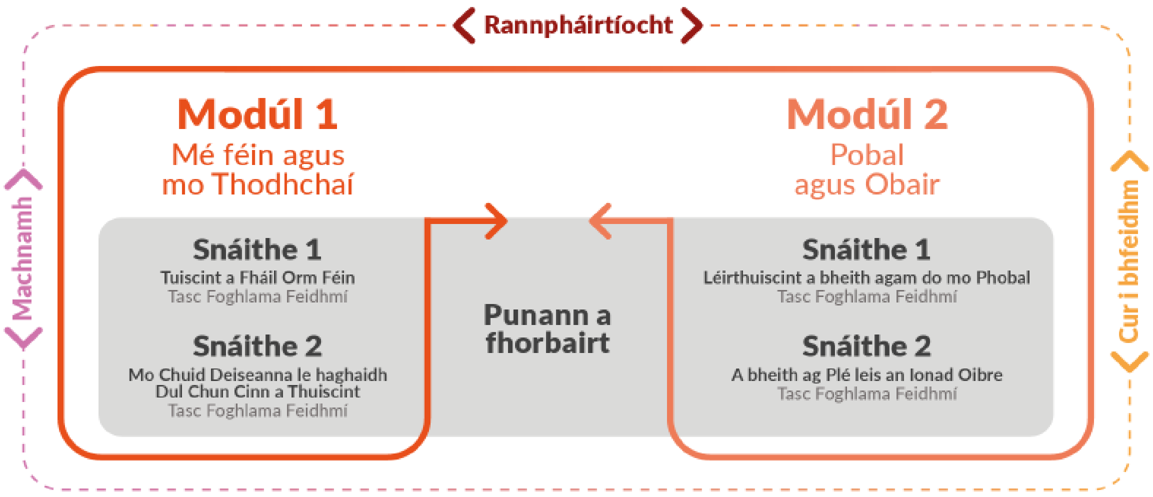

Ag obair le torthaí foghlama

Modúl 1 - Mé Féin agus mo Thodhchaí,
Snáith 1: Tuiscint a fháil Orm Féin

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Forbairt phearsanta	
• forbairt phearsanta mar phróiseas ina gcuireann tú feabhas ort féin i ngnéithe éagsúla den saol, chun saol níos sásta, níos rathúla agus níos fiúntaí a chaitheamh	1. coincheap na forbartha pearsanta a mhíniú
• an chaoi le réimsí ina saol le haghaidh forbairt phearsanta a shainaithint, ar réimsí iad atá suibiachtúil do gach duine aonair, ag ailíniú le deiseanna le haghaidh dul chun cinn amach anseo agus ag díriú ar láidreachtaí agus/nó laigí a sainaithníodh a chur chun feabhais	2. spriocanna a chruthú don fhorbairt phearsanta agus machnamh a dhéanamh ar a ndul chun cinn
• spriocanna le haghaidh forbairt phearsanta mar thorthaí inmhianaithe a bhfuil sé beartaithe ag duine iad a chur chun cinn agus a bhaint amach, agus an chaoi ar féidir tacú le pleanáil, tomhas, baint amach agus athbhreithniú na spriocanna trí eispéiris foghlama fhiúntacha laistigh den seomra ranga agus sa phobal níos leithne ach úsáid a bhaint as creat socraithe spriocanna, amhail spriocanna SMARTER*	

Fíor 4: *Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta, 2025, l.13,*. Modúl 1, Snáithe 1, Torthaí Foghlama.

Tascanna na Foghlama Feidhmí

Modúl 1	
Tasc Foghlama Feidhmí 1	**Tasc Foghlama Feidhmí 2**
"ráiteas pearsanta a chruthú agus a fhorbairt" (L. 15)	"Plean um dhul chun cinn gairme a chruthú ina n-ionchorpraítear deiseanna éagsúla oideachais, oiliúna agus ionaid oibre agus ina dtugtar breacchuntas ar an gcaoi a n-ailíníonn sé lena ráiteas pearsanta" (L. 18)
Modúl 2	
Tasc Foghlama Feidhmí 3	**Tasc Foghlama Feidhmí 4**
"machnamh a dhéanamh ar an ról a bhí acu le linn an taisc chomhoibrithigh réitigh fadhbanna chun aghaidh a thabhairt ar shaincheist fíorshaoil sa phobal, ag léiriú gur tháinig forbairt ar raon leathan scileanna inaistrithe" (L. 22)	“plean a chruthú agus a mheasúnú lena bhfreagrófar d’aiseolas ar a rannpháirteachas leis an ionad oibre, lena ndírítear ar réimsí le tuilleadh dul chun cinn agus forbartha a dhéanamh iontu” (L. 26)

Fíor 10: Tógtha ó Shonraíocht Churaclaim Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta, *2025, l.15,18,22,26. Tascanna Foghlama Feidhmí*

Measúnú – Saol, Pobal agus Obair

Comhpháirt mheasúnaithe	Ualú	Leibhéal
An Phunann i nGníomh	60%	Comónta
Scrúdú scríofa	40%	Comónta

Fíor 1: Sonraíocht Churaclaim le haghaidh Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta*, 2025, p. 29.*
Tábla 1 Achoimire ar an measúnú don teistiúchán

Grád	Marcanna %
Gradam	80 – 100
Tuillteanas	65 – 79
Pas	50 – 64
Gan Ghnóthachtáil	0 – 49

Fíor 2: Sonraíocht Churaclaim le haghaidh Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta *, l.32.*
Tábla 3: Grádú na hArdteistiméireachta

Oide

Teacht ar Eolas a Bhaineann leis an Measúnú

Dhá Scrúdpháipéar ar Leibhéal Comónta

Oide

Teacht ar Eolas a bhaineann leis an Measúnú

Dhá Scrúdpháipéir ar Leibhéal Comónta

Sciar 1 | Sciar 2 | Sciar 3 | Sciar 4 | Sciar 5

Ábhair nua agus athbhreithnithe le tabhairt isteach i scoileanna i mí Mheán Fómhair 2026

Tá na scrúdpháipéir shamplacha ar fáil anois d'ábhair thráinse 2 agus féadfar teacht orthu ach cliceáil ar an ábhar cuí sa tábla thíos.

Tá eolas breise ar Chlár Athfhorbartha na Sraithe Sinsearaí ar fáil ar shuíomh gréasáin na Roinne Oideachais **anseo**.

Féadfar aon aiseolas maidir lena bhfuil sna hábhair shamplacha seo a chur isteach ar ríomhphost chuig scr@examinations.ie

Tá cáipéis Ceisteanna Coitianta ar Ábhair Shamplacha na Sraithe Sinsearaí ar fáil **anseo**

Tá Ciorclán S49/26 Athfhorbairt na Sraithe Sinsearaí – Scrúdpháipéir Shamplacha do Thráinse 2 ar fáil **here**

Tá Sceideal Sealadach deiridh na scrúduithe agus dátaí críochnaithe do 2027 **anseo**

Sciar 2		
Cuntasaíocht *	**Teicneolaíocht Foirgníochta**	**Innealtóireacht**
Béarla *	**Tíreolaíocht**	**Saol, Pobal agus Obair**
Corpoideachas		

Fíor 10: Coimisiún na Scrúduithe Stáit, *Eolas faoi scrúduithe*

Marcáil ar líne

- Úsáidtear dúch dubh nó dúch gorm
- Scríobhtar freagraí sna spásanna a chuirtear ar fáil sa leabhrán scrúdúcháin
- Tá spás sa bhreis ann le haghaidh obair sa bhreis. Bíodh gach obair sa bhreis lipéadaithe le huimhir na ceiste agus na coda
- Déanfar scanadh ar an leabhrán scrúdúcháin – seans nach mbeadh an scrúdaitheoir in ann an scríbhneoireacht lasumuigh de na boscaí a léamh

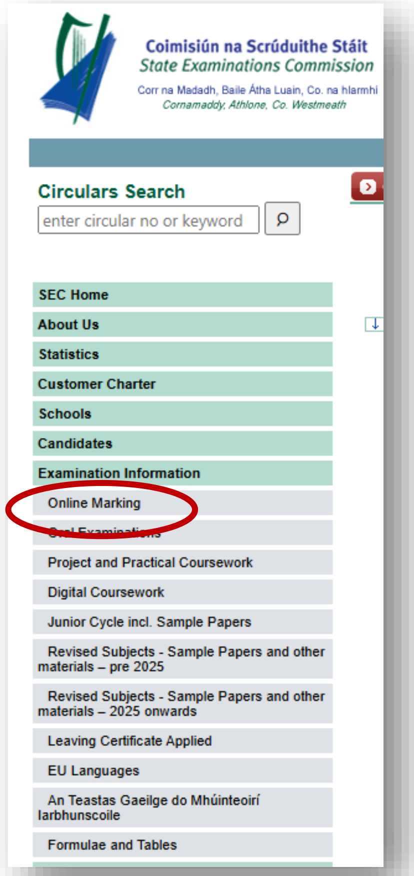

www.examinations.ie

Treoracha atá Sainiúil don Scrúdú

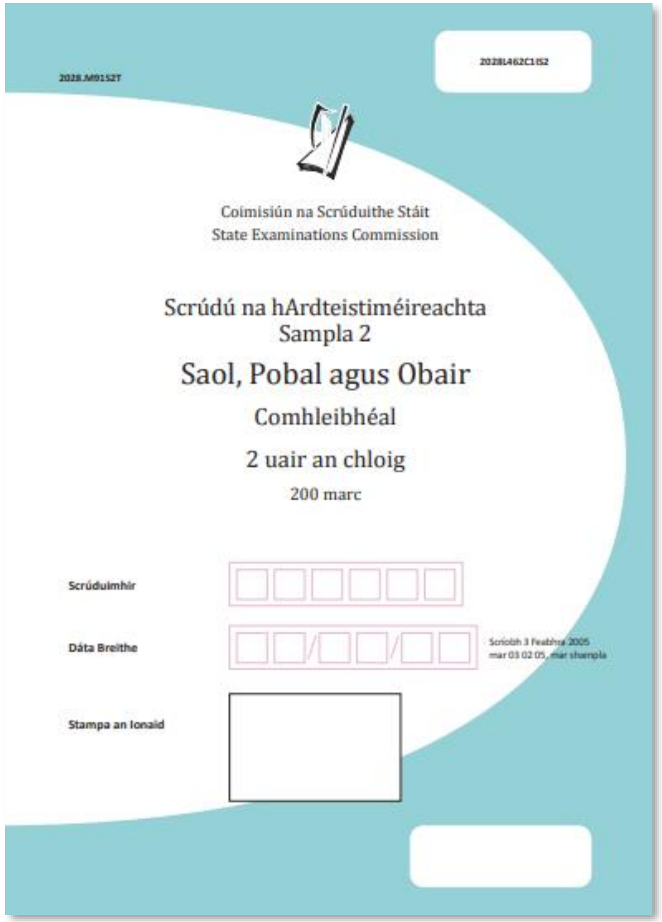

Treoracha

Tá **sé** cheist ar an bpáipéar seo.

Ceist 1	60 marc
Ceisteanna 2 go 6	35 marc an ceann

Freagair **Ceist 1** agus **ceithre cheist ar bith** eile.

Scríobh do Scrúduimhir agus do Dháta Breithe sna boscaí ar an gclúdach tosaigh.

Scríobh do chuid freagraí le peann gorm nó le peann dubh. Ní ceadmhach duit peann luaidhe a úsáid ach amháin sna sceitsí, graif agus léaráidí.

Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ann dóibh sa leabhrán seo. Féadfaidh sé nach mbeidh ort úsáid a bhaint as an spás go léir atá curtha ar fáil. Tá spás i gcomhair obair bhreise i gcúl an leabhráin. Lipéadaigh aon obair bhreise dá leithéid go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

Scanfar an leabhrán scrúdaithe seo agus cuirfear do chuid oibre i láthair an scrúdaitheora ar scáileán. Is féidir nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhann tú lasmuigh de bhoscaí na bhfreagraí.

Scrúdú na hArdteistiméireachta – Sampla 1
Saol, Pobal agus Obair – Comhleibhéal 2

L. 2

Treoracha atá Sainiúil don Scrúdú

Treoracha

Tá **sé** cheist ar an bpáipéar seo.

Ceist 1 60 marc
Ceisteanna 2 go 6 35 marc an ceann

Freagair **Ceist 1** agus **ceithre cheist ar bith** eile.

Scríobh do Scrúduimhir agus do Dháta Breithe sna boscaí ar an gclúdach tosaigh.

Scríobh do chuid freagraí le peann gorm nó le peann dubh. Ní ceadmhach duit peann luaidhe a úsáid ach amháin sna sceitsí, graif agus léaráidí.

Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ann dóibh sa leabhrán seo. Féadfaidh sé nach mbeidh ort úsáid a bhaint as an spás go léir atá curtha ar fáil. Tá spás i gcomhair obair bhreise i gcúl an leabhráin. Lipéadaigh aon obair bhreise dá leithéid go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

Scanfar an leabhrán scrúdaithe seo agus cuirfear do chuid oibre i láthair an scrúdaitheora ar scáileán. Is féidir nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhann tú lasmuigh de bhoscaí na bhfreagraí.

L. 2

Treoracha

Tá **sé** cheist ar an bpáipéar seo.

Ceist 1	60 marc
Ceisteanna 2 go 6	35 marc an ceann

Freagair **Ceist 1** agus **ceithre cheist ar bith** eile.

Scríobh do Scrúduimhir agus do Dháta Breithe sna boscaí ar an gclúdach tosaigh.

Scríobh do chuid freagraí le peann gorm nó le peann dubh. Ní ceadmhach duit peann luaidhe a úsáid ach amháin sna sceitsí, graif agus léaráidí.

Scríobh do chuid freagraí sna spásanna atá ann dóibh sa leabhrán seo. Féadfaidh sé nach mbeidh ort úsáid a bhaint as an spás go léir atá curtha ar fáil. Tá spás i gcomhair obair bhreise i gcúl an leabhráin. Lipéadaigh aon obair bhreise dá leithéid go soiléir le huimhir na ceiste agus leis an gcuid den cheist.

Scanfar an leabhrán scrúdaithe seo agus cuirfear do chuid oibre i láthair an scrúdaitheora ar scáileán. Is féidir nach bhfeicfidh an scrúdaitheoir aon rud a scríobhann tú lasmuigh de bhoscaí na bhfreagraí.

Scrúdú Scríofa (40%)

<table>
<tr><th colspan="2">Scrúdpháipéir Shamplacha ar Leibhéal Comónta</th></tr>
<tr><td colspan="2">• 2 uair
• 6 cheist atá ann (200 marc san iomlán)
• Tabhair freagra ar Cheist 1 agus aon cheithre cinn de na ceisteanna eile.</td></tr>
<tr><th>Ceist 1</th><th>Ceisteanna 2-6</th></tr>
<tr><td>• Ceist Éigeantach
• 60 marc</td><td>• Freagair 4 cinn de na 5 cheist atá ann.
• 35 marc do gach ceann acu</td></tr>
</table>

Scrúdú Scríofa (40%)

Scrúdú scríofa

Beidh raon cineálacha ceisteanna sa scrúdú scríofa. Tá príomhinniúlachtaí na sraithe sinsearaí (fíor 2) fite fuaite sna torthaí foghlama agus déanfar iad a mheasúnú i gcomhthéacs na dtorthaí foghlama. Cuimseofar rogha ceisteanna leis an scrúdpháipéar ina ndéanfar an méid seo a leanas a mheasúnú:

- an fhoghlaim a ndéantar cur síos uirthi sna ceithre shnáithe staidéir
- cur i bhfeidhm na ngnéithe trasghearrtha a bhaineann le rannpháirtíocht, machnamh agus chur i bhfeidhm
- cur i bhfeidhm a rannpháirteachais leis na Tascanna Foghlama Feidhmí.

(Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta, 2025, l. 32)

Gluais de bhriathra gnímh

Aguisín 1: Gluais de bhriathra gnímh

Briathar gnímh	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
Aithin (sonraí/ faisnéis)	fíricí, saintréithe nó coincheapa atá riachtanach (ábhartha/oiriúnach) chun cás, imeacht, próiseas nó feiniméan a thuiscint a shainaithint
Comhoibrigh	bheith ag obair lena chéile nó in éineacht le daoine eile ar ghníomhaíocht nó ar thionscadal
Cosain	cúiseanna bailí nó fianaise bhailí a thabhairt chun tacú le freagra nó le conclúid
Cruthaigh	rud a thabhairt chun bheith; tabhairt ar rud éigin tarlú de bharr gníomhaíochtaí duine
Cruthaigh	rud nua a dhéanamh nó a thabhairt chun saoil, nó a chruthú trí phróiseas sainithe a leanúint
Cuir i bhfeidhm	faisnéis agus/nó eolas agus tuiscint a roghnú agus a úsáid chun cás tugtha nó fíorchúinsí a mhíniú
Cuir i gcrích	an fhaisnéis nó na sonraí a theastaíonn a sholáthar do gach cuid de phróiseas ar mhaithe lena chur i gcrích
Cuir i láthair	rud a thaispeáint ionas gur féidir le daoine eile é a mheasúnú
Cuir síos	cuntas mionsonraithe a thabhairt ar phríomhphointí na topaice, ag baint úsáid as focail, léaráidí agus/nó íomhánna
Déan	tabhairt faoi ghníomhaíocht
Déan comparáid	cuntas a thabhairt ar na cosúlachtaí agus (nó) difríochtaí idir dhá rud nó cás (nó níos mó), ag tagairt don dá cheann acu (dóibh uile) síos tríd
Déan taighde	fiosrú sonrach a dhéanamh, ach fianaise a bhailiú, a eagrú agus a anailísiú d'fhonn teacht ar chonclúidí
Forbair	éabhlóidiú; rud a dhéanamh soiléir nó a leathnú amach ó thaobh sonraí de
Iniúch	breathnú, staidéar nó scrúdú a dhéanamh go mion chun fíricí a chinntiú, agus teacht ar léargais agus/nó conclúidí nua
Léirigh	samplaí a úsáid chun cur síos ar rud éigin
Léirigh tuiscint	corpas dea-eagraithe eolais a bheith aige agus é sin a chur i bhfeidhm
Léirthuiscint a bheith ag... do...	an bhrí, an luach nó an tábhacht atá le rud a aithint
Machnaigh	machnamh meabhraitheach a dhéanamh ar ghníomhartha, taithí, luachanna agus léann d'fhonn léargais nua a fháil agus brí a bhaint astu
Meas	nádúr, cumas, cáilíocht nó luach ruda a mheas, a mheasúnú nó breithiúnas a thabhairt ina thaobh
Mínigh	mionchuntas a thabhairt lena n-áirítear fáthanna nó cúiseanna
Pléigh	athbhreithniú tomhaiste cothrom a thabhairt a chuimsíonn réimse argóintí, peirspictíochtaí, tosca nó hipitéisí, atá bunaithe ar fhianaise chuí
Rangaigh	rudaí a chur i ngrúpaí bunaithe ar thréithe comónta
Sainaithin	patrúin, fíricí nó sonraí a aithint; freagra a sholáthar ó roinnt féidearthachtaí; fíoras nó gné shainiúil a aithint agus a lua go hachomair
Tabhair breac-chuntas	na príomhphointí a thabhairt, gan ach na píosaí faisnéise riachtanacha a thabhairt
Tabhair breithmheas	píosa saothair nó téacs a mheasúnú, a bhreith nó a mheas
Taispeáin	rud a chruthú nó a dhéanamh soiléir trí réasúnaíocht nó le fianaise, rud a léiriú le samplaí nó le cur i bhfeidhm praiticiúil
Téigh i ngleic le	próiseas, straitéis, plean nó gnás a dhéanamh go gníomhach agus go dílis

Fíor 5: *Sonraíocht le haghaidh Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta, 2025, l.34.* Aguisín 1: Gluais de bhriathra gnímh

Briathra Gnímh

Déanann briathra gnímh cur síos ar an méid ba cheart do scoláire a bheith in ann a dhéanamh

Tá briathra gnímh le fáil sna torthaí foghlama

Úsáidtear focail ordaitheacha le haghaidh cuspóirí scrúdaithe chun an toradh foghlama a mheasúnú

Ba cheart do na múinteoirí agus do na scoláirí a bheith eolach ar na briathra gnímh sin

Briathra Gnímh

I. 23 | 2.2.1

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Iarratas a dhéanamh ar phost • modhanna éagsúla chun iarratas a dhéanamh ar phost, ina measc foirmeacha iarratais, litreacha iarratais agus CVanna, tascanna ar líne agus líonrú agus na deiseanna agus na dúshláin a d'fhéadfadh teacht chun cinn i ngeall ar úsáid na teicneolaíochta sa phróiseas seo	1. comparáid a dhéanamh idir modhanna éagsúla le hiarratas a dhéanamh ar phost agus tuiscint a léiriú ar ról na teicneolaíochta sa phróiseas sin
• comhpháirteanna a bhfuil gá leo le linn iarratas a dhéanamh ar ról poist, ina measc faisnéis phearsanta, taithí oideachais agus oibre, tacair scileanna agus moltóirí	2. breac-chuntas a thabhairt ar na comhpháirteanna éagsúla a bhaineann le hiarratas a dhéanamh ar phost agus an ról a d'fhéadfadh a bheith ag IS sa phróiseas sin a phlé
• na tairbhí agus na teorainneacha a bhaineann le IS le linn iarratas a dhéanamh ar phost	

Briathra Gnímh

Tá na torthaí foghlama sa tsonraíocht ar leibhéal comónta

Beidh baint ag na briathra gnímh sna torthaí foghlama leis na focail ordaitheacha a úsáidfear sa mheasúnú

Úsáidtear focail ordaitheacha le haghaidh cuspóirí scrúdaithe sna scrúdpháipéir.

Póstaeir – Briathra Gnímh

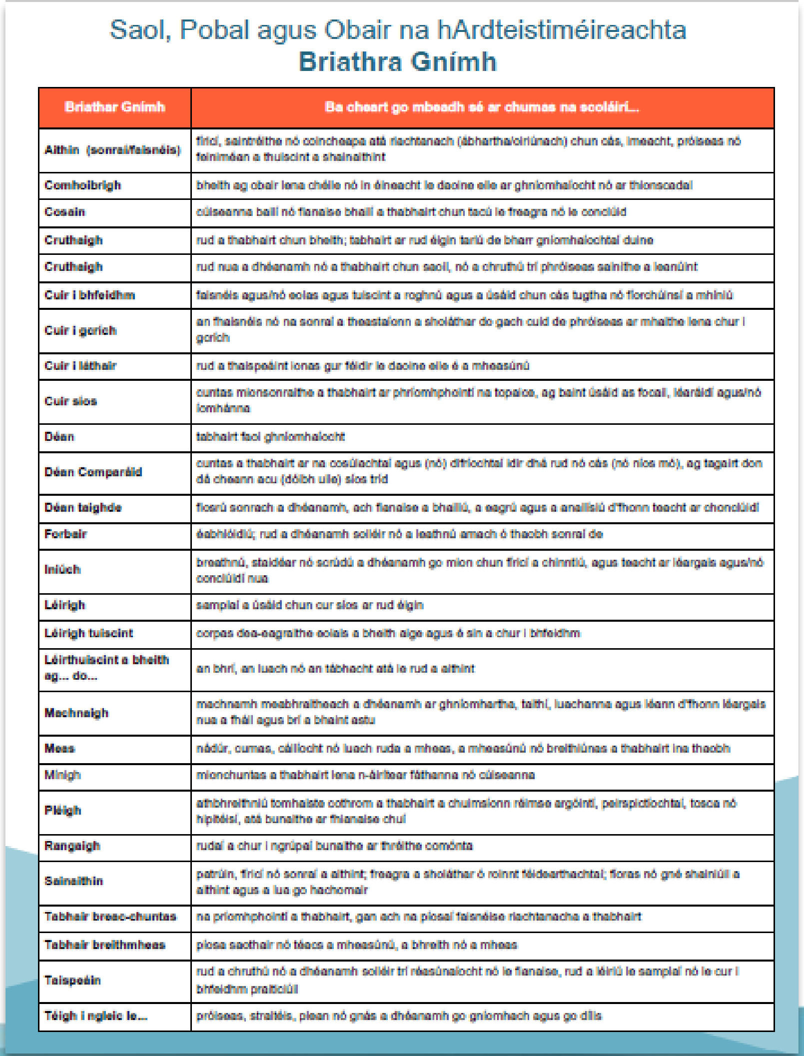

Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta
Briathra Gnímh

Briathar Gnímh	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí...
Aithin (sonraí/faisnéis)	fíricí, saintréithe nó coincheapa atá riachtanach (ábhartha/oiriúnach) chun cás, imeacht, próiseas nó feiniméan a thuiscint a shainaithint
Comhoibrigh	bheith ag obair lena chéile nó in éineacht le daoine eile ar ghníomhaíocht nó ar thionscadal
Cosain	cúiseanna bailí nó fianaise bhailí a thabhairt chun tacú le freagra nó le conclúid
Cruthaigh	rud a thabhairt chun bheith; tabhairt ar rud éigin tarlú de bharr gníomhaíochtaí duine
Cruthaigh	rud nua a dhéanamh nó a thabhairt chun saoil, nó a chruthú trí phróiseas sainithe a leanúint
Cuir i bhfeidhm	faisnéis agus/nó eolas agus tuiscint a roghnú agus a úsáid chun cás tugtha nó fíorchúinsí a mhíniú
Cuir i gcrích	an fhaisnéis nó na sonraí a theastaíonn a sholáthar do gach cuid de phróiseas ar mhaithe lena chur i gcrích
Cuir i láthair	rud a thaispeáint ionas gur féidir le daoine eile é a mheasúnú
Cuir síos	cuntas mionsonraithe a thabhairt ar phríomhphointí na topaice, ag baint úsáid as focail, léaráidí agus/nó íomhánna
Déan	tabhairt faoi ghníomhaíocht
Déan Comparáid	cuntas a thabhairt ar na cosúlachtaí agus (nó) difríochtaí idir dhá rud nó cás (nó níos mó), ag tagairt don dá cheann acu (dóibh uile) síos tríd
Déan taighde	fiosrú sonrach a dhéanamh, ach fianaise a bhailiú, a eagrú agus a anailísiú d'fhonn teacht ar chonclúidí
Forbair	éabhlóidiú; rud a dhéanamh soiléir nó a leathnú amach ó thaobh sonraí de
Iniúch	breathnú, staidéar nó scrúdú a dhéanamh go mion chun fíricí a chinntiú, agus teacht ar léargais agus/nó conclúidí nua
Léirigh	samplaí a úsáid chun cur síos ar rud éigin
Léirigh tuiscint	corpas dea-eagraithe eolais a bheith aige agus é sin a chur i bhfeidhm
Léirthuiscint a bheith ag... do...	an bhrí, an luach nó an tábhacht atá le rud a aithint
Machnaigh	machnamh meabhraitheach a dhéanamh ar ghníomhartha, taithí, luachanna agus léann d'fhonn léargais nua a fháil agus brí a bhaint astu
Meas	nádúr, cumas, cáilíocht nó luach ruda a mheas, a mheasúnú nó breithiúnas a thabhairt ina thaobh
Mínigh	mionchuntas a thabhairt lena n-áirítear fáthanna nó cúiseanna
Pléigh	athbhreithniú tomhaiste cothrom a thabhairt a chuimsíonn réimse argóintí, peirspictíochtaí, tosca nó hipitéisí, atá bunaithe ar fhianaise chuí
Rangaigh	rudaí a chur i ngrúpaí bunaithe ar thréithe comónta
Sainaithin	patrúin, fíricí nó sonraí a aithint; freagra a sholáthar ó roinnt féidearthachtaí; fíoras nó gné shainiúil a aithint agus a lua go hachomair
Tabhair breac-chuntas	na príomhphointí a thabhairt, gan ach na píosaí faisnéise riachtanacha a thabhairt
Tabhair breithmheas	píosa saothair nó téacs a mheasúnú, a bhreith nó a mheas
Taispeáin	rud a chruthú nó a dhéanamh soiléir trí réasúnaíocht nó le fianaise, rud a léiriú le samplaí nó le cur i bhfeidhm praiticiúil
Téigh i ngleic le...	próiseas, straitéis, plean nó gnás a dhéanamh go gníomhach agus go dílis

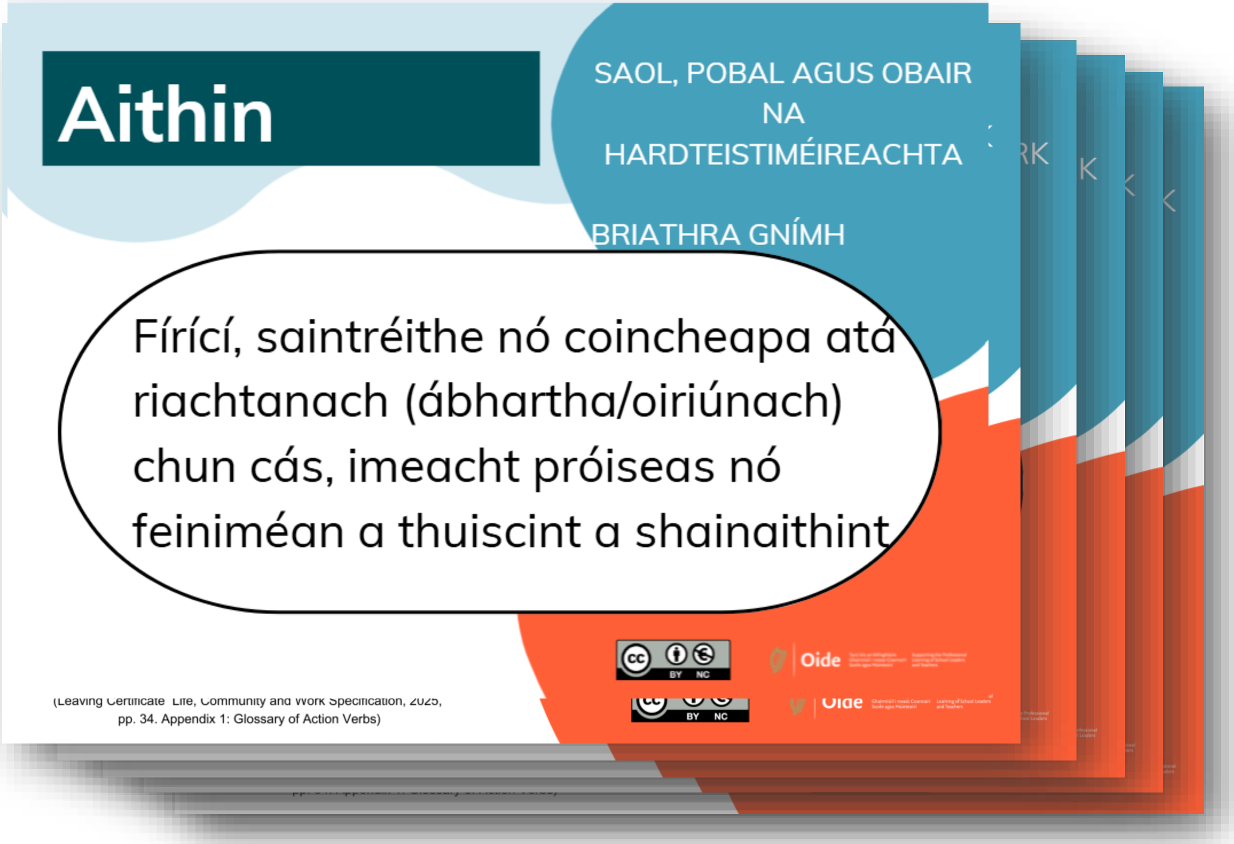

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Páipéar Samplach 1

CC BY NC

Ceist 1 - Ceist éigeantach

Tá C. 1 éigeantach

60 marc as an 200 marc san iomlán

Bunaítear ceisteanna ar na torthaí foghlama thar an dá mhodúl

Réimse ceisteanna

Oide

Ceisteanna 2 - 6

C.2 – C.6

Déan 4 cheist as 5

Tá 35 marc do gach ceist

140 marc as 200

Réimse ceisteanna

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Páipéar Samplach 1

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta
Sampla 1

Saol, Pobal agus Obair

Comhleibhéal

2 uair an chloig

200 marc

BY NC

Páipéar Samplach, C1.

Ní mór Ceist 1 a fhreagairt. Freagair gach cuid den cheist.

Ceist 1 **60 marc**

(a) (i) Cén cuspóir atá le foirm iarratais atá bunaithe ar inniúlachtaí?

Cuspóir:

(ii) Mínigh an inniúlacht bunaithe ar ghairm bheatha 'smaointeoireacht chriticiúil'.
Úsáid samplaí ó d'eispéireas foghlama féin chun tacú le do fhreagra.

Míniú ar an inniúlacht bunaithe ar ghairm bheatha 'smaointeoireacht chriticiúil':
Sampla:

CC BY NC

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama thar Mhodúil

Oide

L 14

Modúl 1,
Snáithe 1, 3.3

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
3. An tacar scileanna seo agam • scileanna inaistrithe is féidir a fhoghlaim agus a chur chun feabhais le himeacht aimsire • an chaoi ar féidir le tacar scileanna inaistrithe dea-fhorbartha cur le timpeallacht dhearfach tháirgiúil	3. coincheap na scileanna inaistrithe a mhíniú agus léirthuiscint a bheith acu don ardluach a ghabhann leo

Scileanna inaistrithe	Scileanna a éilítear i gcomhthéacsanna éagsúla iomadúla. Cuireann na scileanna seo ar chumas daoine aistriú níos éasca idir poist agus/nó rannpháirtíochtaí saoránach difriúla.

Modúl 2,
Snáithe 1, 3.1

L. 21

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
3. Fadhbréiteach comhoibríoch chun tacú le tacar scileanna inaistrithe a fhorbairt • smaointeoireacht chriticiúil agus réiteach fadhbanna a thacaíonn le réitigh éifeachtacha, chruthaitheacha agus nuálacha a aimsiú, atá tábhachtach laistigh de raon comhthéacsanna san oideachas, san oiliúint, san ionad oibre agus sa phobal	1. an tábhacht atá le smaointeoireacht chriticiúil agus réiteach fadhbanna ar fud raon comhthéacsanna a aithint

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama thar Mhodúil

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
3. An tacar scileanna seo agam • scileanna inaistrithe is féidir a fhoghlaim agus a chur chun feabhais le himeacht aimsire • an chaoi ar féidir le tacar scileanna inaistrithe dea-fhorbartha cur le timpeallacht dhearfach tháirgiúil	3. coincheap na scileanna inaistrithe* a mhíniú agus léirthuiscint a bheith acu don ardluach a ghabhann leo

I. 14

Modúl1,
Snáithe 1 , 3.3

Modúl 2,
Snáithe 1, 3.1

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
3. Fadhbréiteach comhoibríoch chun tacú le tacar scileanna inaistrithe a fhorbairt • smaointeoireacht chriticiúil agus réiteach fadhbanna a thacaíonn le réitigh éifeachtacha, chruthaitheacha agus nuálacha a aimsiú, atá tábhachtach laistigh de raon comhthéacsanna san oideachas, san oiliúint, san ionad oibre agus sa phobal	1. an tábhacht atá le smaointeoireacht chriticiúil agus réiteach fadhbanna ar fud raon comhthéacsanna a aithint

(ii) Mínigh an inniúlacht bunaithe ar ghairm bheatha 'smaointeoireacht chriticiúil'. Úsáid samplaí ó d'eispéireas foghlama féin chun tacú le do fhreagra.

Páipéar
Samplach1
C.1 (a) (ii) (I.3)

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.7

Oide

L. 18

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Obair sa chiall is leithne de	
• treochtaí i margadh an tsaothair agus spreagthaí na dtreochtaí sin, lena n-áirítear an geilleagar, an timpeallacht, an geilleagar ciorclach agus dul chun cinn sa teicneolaíocht, lena n-áirítear an Intleacht Shaorga (IS)	7. iniúchadh a dhéanamh ar threochtaí i margadh an tsaothair* agus deiseanna fostaíochta ar leibhéal áitiúil, náisiúnta agus idirnáisiúnta

Treochtaí mhargadh an tsaothair	Athruithe sa ghaolmhaireacht idir poist agus an lucht saothair le himeacht aimsire.

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.7

L. 18

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Obair sa chiall is leithne de	
• treochtaí i margadh an tsaothair agus spreagthaí na dtreochtaí sin, lena n-áirítear an geilleagar, an timpeallacht, an geilleagar ciorclach agus dul chun cinn sa teicneolaíocht, lena n-áirítear an Intleacht Shaorga (IS)	7. iniúchadh a dhéanamh ar threochtaí i margadh an tsaothair* agus deiseanna fostaíochta ar leibhéal áitiúil, náisiúnta agus idirnáisiúnta

(i) Is codanna tábhachtacha den gheilleagar ciorclach iad ReloveFashion agus Charity Retail Ireland araon.

Cad é an geilleagar ciorclach?

Paipéar Samplach 1:
C.1 (e)(i) , l. 6

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.7

Oide

L. 18

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Obair sa chiall is leithne de	
• treochtaí i margadh an tsaothair agus spreagthaí na dtreochtaí sin, lena n-áirítear an geilleagar, an timpeallacht, an geilleagar ciorclach agus dul chun cinn sa teicneolaíocht, lena n-áirítear an Intleacht Shaorga (IS)	7. iniúchadh a dhéanamh ar threochtaí i margadh an tsaothair* agus deiseanna fostaíochta ar leibhéal áitiúil, náisiúnta agus idirnáisiúnta

(ii) Conas a thacaíonn eagraíochtaí ar nós ReloveFashion agus Charity Retail Ireland leis an ngeilleagar ciorclach?

Páipéar Samplach 1:
C.1 (e)(ii), l.6

Machnamh

Maidir le Ceist 1 a fhreagairt, cad é an úsáid is féidir le scoláirí a bhaint as an bpunann dhigiteach?

Ceist 2 - 6

C.2 – C.6	Déan 4 cheist as 5
	Tá 35 marc do gach ceist
	140 marc as 200 marc san iomlán
	Réimse ceisteanna

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 1

Páípéar Samplach 1
C.2 (a)(b) I.10,11

Ceist 2 **35 marc**

(a)

Sainaithin **trí** luach sa saol atá tábhachtach duit. Déan cur síos ar cén fáth a bhfuil tábhacht le **gach** ceann acu.

(b)

'Féadann luachanna a bheith fréamhaithe go domhain, ach ní bhíonn siad gan athrú agus tig leo forbairt le himeacht aimsire'.

Pléigh **dhá** fháth a bhféadfadh luachanna duine athrú de réir mar a théann an saol ar aghaidh. Úsáid samplaí ó d'eispéireas foghlama féin chun tacú le do fhreagra.

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 2.1 agus 2.2

Oide

L. 14

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Mo chuid luachanna • luachanna mar phríomhchreidiúintí ar féidir leo gníomhú mar spriocanna inmhianaithe chun gníomh a spreagadh agus chun bonn eolais a chur faoi thosaíochtaí duine sa saol, a gcarachtar a mhúnlú agus dul i gcion ar a n-iompraíocht, cuir i gcás ionracas, dílseacht, meas agus iontaofacht • luachanna a bhfuil tábhacht leo dóibh, ach dul i ngleic le cleachtaí féinmheasúnaithe	1. breac-chuntas a thabhairt ar an tábhacht atá le luachanna sa saol, na luachanna is tábhachtaí dóibh a shainaithint agus a chur in ord tosaíochta agus an chúis leis sin a mhíniú 2. an chaoi agus an fáth a bhféadfadh luachanna tosaíochta athrú de réir mar a théann siad ar aghaidh tríd an saol a aithint

C.2 (a) Sainaithin **trí** luach sa saol atá tábhachtach duit. Déan cur síos ar cén fáth a bhfuil tábhacht le **gach** ceann acu.

Páipéar Samplach 1
C.2 (a) l.10

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 2.1 agus 2.2

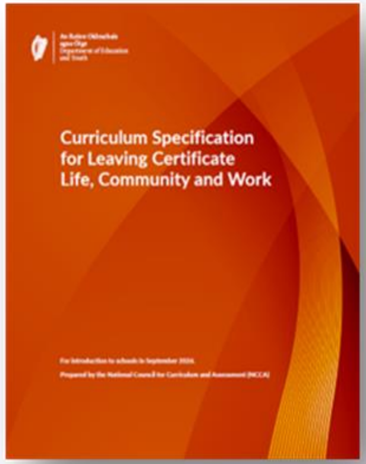

L. 14

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Mo chuid luachanna • luachanna mar phríomhchreidiúintí ar féidir leo gníomhú mar spriocanna inmhianaithe chun gníomh a spreagadh agus chun bonn eolais a chur faoi thosaíochtaí duine sa saol, a gcarachtar a mhúnlú agus dul i gcion ar a n-iompraíocht, cuir i gcás ionracas, dílseacht, meas agus iontaofacht • luachanna a bhfuil tábhacht leo dóibh, ach dul i ngleic le cleachtaí féinmheasúnaithe	1. breac-chuntas a thabhairt ar an tábhacht atá le luachanna sa saol, na luachanna is tábhachtaí dóibh a shainaithint agus a chur in ord tosaíochta agus an chúis leis sin a mhíniú 2. an chaoi agus an fáth a bhféadfadh luachanna tosaíochta athrú de réir mar a théann siad ar aghaidh tríd an saol a aithint

Pléigh **dhá** fháth a bhféadfadh luachanna duine athrú de réir mar a théann an saol ar aghaidh. Úsáid samplaí ó d'eispéireas foghlama féin chun tacú le do fhreagra.

Páipéar Samplach 1
C.2 (b) l. 11

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 2.3 agus 2.4

Oide

l. 14

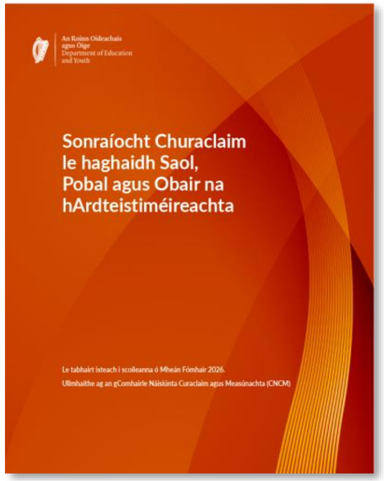

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Mo chuid luachanna	
• luachanna a bhfuil tábhacht leo dóibh, ach dul i ngleic le cleachtaí féinmheasúnaithe • cineál uathúil na mianach, na ngnóthachtálacha agus na spéiseanna, a dtagann forbairt orthu le himeacht aimsire agus ar fud comhthéacsanna difriúla	3. cineál uathúil na mianach*, na ngnóthachtálacha* agus na spéiseanna* a aithint 4. a gcuid mianach, gnóthachtálacha agus spéiseanna a shainaithint agus machnamh á dhéanamh ar an gcaoi ar tháinig forbairt orthu

Gnóthachtálacha	Cúiseanna ratha atá saothraithe go maith le tréaniarracht nó ardscil.
Mianaigh	An claonadh nádúrtha atá ag duine do ghníomhaíocht ar leith a mhéadaíonn an dóchúlacht go
Spéiseanna	Rud a dtaitníonn leat a bheith ina bhun, ag déanamh staidéar air nó ag fáil taithí air, beag beann ar chúrsaí inniúlachta.

(c) Mínigh gach ceann de na téarmaí a leanas, agus samplaí á n-úsáid agat:

(i) Eirimí
(ii) Éachtaí
(iii) Spéiseanna

(i)	**Éirimí**

Páipéar Samplach 1
C.2 (c), l.12

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 1, Toradh foghlama 1.2

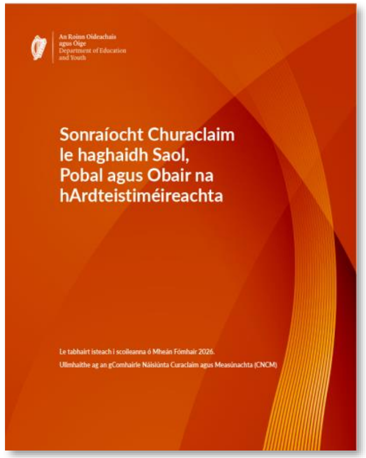

l. 13

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Forbairt phearsanta	
• an chaoi le réimsí ina saol le haghaidh forbairt phearsanta a shainaithint, ar réimsí iad atá suibiachtúil do gach duine aonair, ag ailíniú le deiseanna le haghaidh dul chun cinn amach anseo agus ag díriú ar láidreachtaí agus/nó laigí a sainaithníodh a chur chun feabhais • spriocanna le haghaidh forbairt phearsanta mar thorthaí inmhianaithe a bhfuil sé beartaithe ag duine iad a chur chun cinn agus a bhaint amach, agus an chaoi ar féidir tacú le pleanáil, tomhas, baint amach agus athbhreithniú na spriocanna trí eispéiris foghlama fhiúntacha laistigh den seomra ranga agus sa phobal níos leithne ach úsáid a bhaint as creat socraithe spriocanna, amhail spriocanna SMARTER*	2. spriocanna a chruthú don fhorbairt phearsanta agus machnamh a dhéanamh ar a ndul chun cinn

Páipéar Samplach 1
C.2 (d) l.13

d) 'Nuair a shocraíonn tú ar chuspóirí, cruthaíonn tú sprioc le díriú uirthi'.

Déan plé ar an gcaoi ar úsáid tú creat socraithe cuspóirí chun tacú le pleanáil, tomhas agus athbhreithniú cuspóirí. Úsáid sampla ó d'eispéireas foghlama féin chun tacú le do fhreagra.

Cíoradh ar Thascanna Foghlama Feidhmí

Oide

Sainaithin cén TFF ar féidir le scoláirí tarraingt orthu chun tacú lena bhfreagraí do cheist 2.

(l. 10-13)

Tá cur síos ar na Tascanna Foghlama Feidhmí ar lch. 15, 18, 22 agus 26

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Tasc Foghlama Feidhmí 1

l. 15

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
5. Tasc Foghlama Feidhmí 1 • an chaoi le ráiteas pearsanta a chruthú agus a fhorbairt, lena n-ionchorpraítear luachanna; mianaigh, gnóthachtálacha agus spéiseanna; tacair scileanna agus láidreachtaí gaolmhara; agus spriocanna le haghaidh forbairt agus dul chun cinn pearsanta • tacú le forbairt chruthaitheach ráitis phearsanta agus machnamh bríoch air le himeacht aimsire maille le fianaise ar eispéiris éagsúla foghlama, lena bhféadfaí téacs, léaráidí, grianghraif, físeáin agus míreanna fuaime tacaíochta a chuimsiú • an tábhacht atá le hathchuairt a thabhairt ar a ráiteas pearsanta agus é a fhorbairt ar bhonn rialta de réir mar a théann siad i ngleic leis an tsonraíocht	1. ráiteas pearsanta a chruthú agus a fhorbairt

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama

Oide

Páipéar Samplach 1
C.3 (d)(i)(ii) l.16 & 17

(d) Tá Claire díreach tar éis a taithí oibre a chur i gcrích i siopa carthanais áitiúil. Mar chuid dá tasc foghlama curtha i bhfeidhm 4, thug an bainisteoir an aiseolas seo di:

Thug mé faoi deara gur fhan tú go dtí gur tugadh treoir duit in ionad léim isteach. I siopa den sórt seo, cabhraíonn sé go mór má fhéachann tú thart agus má thugann tú faoi deara jabanna beaga atá le déanamh. Léireodh sé sin tionscnaíocht agus dhéanfadh sé difríocht mhór.

(i) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach aiseolas a fháil?

(i) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach aiseolas a fháil?

(ii) Tabhair breac-chuntas ar straitéis **amháin** is féidir a úsáid chun déileáil le haiseolas cuiditheach agus straitéis **amháin** le mianach a fhorbairt mar fhreagairt ar aiseolas cuiditheach.

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama:

Modúl 1: Snáithe 1, Toradh Foghlama 3.6
Modúl 2: Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.8

Oide

Páipéar Samplach 1
C.3 (d)(i) l.16

(i) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach aiseolas a fháil?

L. 15

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
3. An tacar scileanna seo agam • an tábhacht atá le machnamh a dhéanamh ar aiseolas a fhaightear ó dhaoine eile, amhail comhscoláirí, múinteoirí, tuismitheoirí agus/nó caomhnóirí, daoine den phobal agus comhghleacaithe taithí oibre/scáthfhoghlama, agus aitheantas a thabhairt do láidreachtaí laistigh dá dtacar scileanna inaistrithe féin, ar láidreachtaí iad nach mbeadh chomh soiléir céanna nuair a théitear i mbun féinmhachnaimh	6. machnamh a dhéanamh ar aiseolas a fhaightear ó dhaoine eile ar a láidreachtaí nach mbeadh sainaitheanta trí fhéinmhachnamh

L.. 25

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Ullmhúchán a dhéanamh don ionad oibre agus dul i ngleic leis • an chaoi le haiseolas cuiditheach a ghiniúint ach dul i mbun idirphlé le ball/baill den eagraíocht ionaid oibre inar chuir siad an t-eispéireas taithí oibre nó an t-eispéireas scáthfhoghlama i gcrích • aiseolas éifeachtach lena ndírítear ar shamplaí sonracha de scileanna inaistrithe agus príomhinniúlachtaí, maille le fianaise thacaíochta ar láidreachtaí agus réimsí le feabhas a dhéanamh iontu araon • creataí machnaimh lena dtacaítear le hanailís a dhéanamh ar aiseolas a fhaightear ó dhaoine eile	8. aiseolas a bhaineann lena bhfeidhmíocht agus a rannpháirteachas leis an ionad oibre a ghiniúint agus machnamh a dhéanamh air

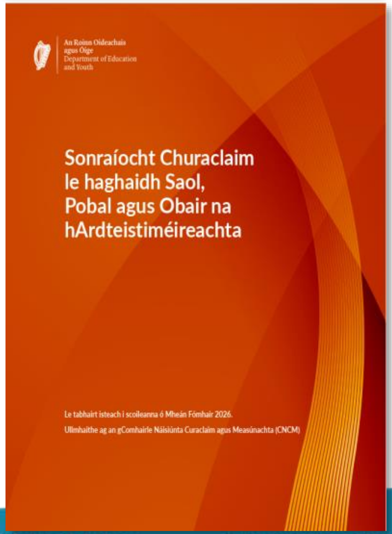

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 2, Snáithe 2, Toradh Foghlama 1.7

l. 24

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Iarratas a dhéanamh ar phost • díomá mar chuid den phróiseas nuair a bhítear ag cur isteach ar phoist agus an chaoi le déileáil leis sin ar bhealach cuiditheach • teacht aniar a chothú ach dul i ngleic le straitéisí machnaimh, meastóireacht a dhéanamh ar spriocanna agus glacadh le haiseolas cuiditheach	7. breac-chuntas a thabhairt ar straitéisí chun teacht aniar a fhorbairt agus déileáil le haiseolas cuiditheach

Páipéar Samplach 1
C.3 (d)(ii), l.17

(ii) Tabhair breac-chuntas ar straitéis **amháin** is féidir a úsáid chun déileáil le haiseolas cuiditheach agus straitéis **amháin** le mianach a fhorbairt mar fhreagairt ar aiseolas cuiditheach.

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Tasc Foghlama Feidhmí 4

l. 26

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
3. Tasc Foghlama Feidhmí 4 • pleanáil maille le spriocanna SMARTER, chun freagairt d'aiseolas (féinmhachnamh agus aiseolas ó dhaoine eile) ar réimsí a sainaithníodh le haghaidh tuilleadh dul chun cinn agus forbartha • is éard a chuimsítear le freagairt d'aiseolas ná eispéiris foghlama fhiúntacha laistigh den tsonraíocht seo a shainaithint agus dul i ngleic leo, rannpháirteachas níos leithne le hábhair agus modúil sa tsraith shinsearach, eispéiris foghlama seach-churaclaim agus chomhchuraclaim agus eispéiris saoil níos leithne chun scileanna inaistrithe agus príomhinniúlachtaí a fhorbairt • measúnú, tomhas agus meastóireacht a dhéanamh ar an dul chun cinn, gnóthachtáil agus an tionchar ar spriocanna forbartha pearsanta	1. plean a chruthú agus a mheasúnú lena bhfreagrófar d'aiseolas ar a rannpháirteachas leis an ionad oibre, lena ndírítear ar réimsí le tuilleadh dul chun cinn agus forbartha a dhéanamh iontu

Páipéar Samplach 1
C.3 (d)(ii), l.17

(i) Cén fáth a bhfuil sé tábhachtach aiseolas a fháil?

(ii) Tabhair breac-chuntas ar straitéis **amháin** is féidir a úsáid chun déileáil le haiseolas cuiditheach agus straitéis **amháin** le mianach a fhorbairt mar fhreagairt ar aiseolas cuiditheach.

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Torthaí Foghlama 1.1 agus 1.5

Oide

l. 16

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Mo chuid deiseanna le haghaidh dul chun cinn a fhiosrú • deiseanna éagsúla le haghaidh dul chun cinn laistigh de chonairí i ndiaidh na scoile, ina measc, printíseachtaí, tréimhsí oiliúna, Breisoideachas agus Oiliúint, Ardoideachas, fiontraíocht, taisteal, pobal agus saol na hoibre	1. éagsúlacht na ndeiseanna le haghaidh dul chun cinn atá ar fáil dóibh a shainaithint

l. 17

• soláthraithe éagsúla oideachais agus oiliúna, lena n-áirítear soláthraithe Breisoideachais agus Oiliúna agus Ardoideachais, agus cuideachtaí príobháideacha agus coláistí, a d'fhéadfadh tacú le rannpháirteachas rathúil le ról poist roghnaithe • tuiscint a fháil ar na deiseanna agus na dúshláin a d'fhéadfadh a bheith i gceist le gach soláthraí	5. iniúchadh a dhéanamh ar dheiseanna oideachais agus oiliúna atá ar fáil do scoláirí i ndiaidh na sraithe sinsearaí

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama

Páipéar Samplach 1
C.5, l. 22

SOLAS
learning works

Breisoideachas agus Oiliúint (FET) agus Printíseachtaí

Ar nós go leor fágálaithe scoile, ní raibh Jack Yeates cinnte dá chéad chéimeanna eile tar éis na hArdteistiméireachta, agus thograigh sé conair an Bhreisoideachais agus Oiliúna (FET) a leanúint. Bhí a fhios aige nach cúrsa ollscoile a bhí uaidh, agus chinn sé cúrsa iar-Ardteistiméireachta (PLC) a dhéanamh.

"Thograigh mé mo dhúil a shásamh agus dul ar Phrintíseacht san Fhorbairt Bogearraí, agus ní raibh aon stop liom ó shin."

I gcás scoláirí atá ag machnamh ar a gcéad chéim eile, meabhraíonn Jack dóibh go bhfuil conairí eile ann chuig an rathúlacht seachas rás na bpointí, agus gur rogha den scoth í conair na printíseachta.

"Is duine mé go háirithe a chreideann nach bhfuil teorainn leis an méid is féidir le duine a bhaint amach", arsa Jack, a chríochnaigh a phrintíseacht agus atá anois faoi rath mór mar Innealtóir Custaiméirlárnach ag Salesforce. Bronnadh Gradam Phrintíseach Náisiúnta na Bliana air anuraidh, gradam mór le rá mar aitheantas ar a chuid oibre sármhaith i gcatagóir na Faisnéise agus na Cumarsáide (ICT).

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Torthaí Foghlama 1.1 agus 1.5

Oide

Sonraíocht Churaclaim le haghaidh Saol, Pobal agus Obair na hArdteistiméireachta

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Mo chuid deiseanna le haghaidh dul chun cinn a fhiosrú	
• deiseanna éagsúla le haghaidh dul chun cinn laistigh de chonairí i ndiaidh na scoile, ina measc, printíseachtaí, tréimhsí oiliúna, Breisoideachas agus Oiliúint, Ardoideachas, fiontraíocht, taisteal, pobal agus saol na hoibre	1. éagsúlacht na ndeiseanna le haghaidh dul chun cinn atá ar fáil dóibh a shainaithint

l. 16

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission
Scrúdú na hArdteistiméireachta
Sampla 1
Saol, Pobal agus Obair
Comhleibhéal
2 uair an chloig
200 marc

• soláthraithe éagsúla oideachais agus oiliúna, lena n-áirítear soláthraithe Breisoideachais agus Oiliúna agus Ardoideachais, agus cuideachtaí príobháideacha agus coláistí, a d'fhéadfadh tacú le rannpháirteachas rathúil le ról poist roghnaithe • tuiscint a fháil ar na deiseanna agus na dúshláin a d'fhéadfadh a bheith i gceist le gach soláthraí	5. iniúchadh a dhéanamh ar dheiseanna oideachais agus oiliúna atá ar fáil do scoláirí i ndiaidh na sraithe sinsearaí

l. 17

(a) Tá mórán scoláirí, amhail Jack, ag leanúint chonair PLC. Mínigh cad is brí le cúrsa PLC.

Páipéar Samplach
C.5 (a), l.22

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Torthaí Foghlama 1.1 agus 1.5

Oide

l. 16

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Mo chuid deiseanna le haghaidh dul chun cinn a fhiosrú	
• deiseanna éagsúla le haghaidh dul chun cinn laistigh de chonairí i ndiaidh na scoile, ina measc, printíseachtaí, tréimhsí oiliúna, Breisoideachas agus Oiliúint, Ardoideachas, fiontraíocht, taisteal, pobal agus saol na hoibre	1. éagsúlacht na ndeiseanna le haghaidh dul chun cinn atá ar fáil dóibh a shainaithint

• soláthraithe éagsúla oideachais agus oiliúna, lena n-áirítear soláthraithe Breisoideachais agus Oiliúna agus Ardoideachais, agus cuideachtaí príobháideacha agus coláistí, a d'fhéadfadh tacú le rannpháirteachas rathúil le ról poist roghnaithe • tuiscint a fháil ar na deiseanna agus na dúshláin a d'fhéadfadh a bheith i gceist le gach soláthraí	5. iniúchadh a dhéanamh ar dheiseanna oideachais agus oiliúna atá ar fáil do scoláirí i ndiaidh na sraithe sinsearaí

l. 17

(e) Déan cur síos ar **dhá** dhifríocht idir printíseacht agus cúrsa oiliúna.

Páipéar Samplach 1
C.5 (e), l.24

Oide

Machnamh

Cad í an fhoghlaim a thabharfaidh tú leat as bheith ag dul trí Scrúdpháipéar Samplach 1?

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Páipéar Samplach 2

CC BY NC

Oide

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí

Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Páipéar Samplach 2

2028.M9152T

2028L462C1IS2

Coimisiún na Scrúduithe Stáit
State Examinations Commission

Scrúdú na hArdteistiméireachta
Sampla 2

Saol, Pobal agus Obair

Comhleibhéal

2 uair an chloig

200 marc

Scrúduimhir

Dáta Breithe

Scríobh 3 Feabhra 2005 mar 03 02 05 , mar shampla

Stampa an Ionaid

CC BY NC

Scrúdú Scríofa (40%)

Scrúdpháipéir Shamplacha ar Leibhéal Comónta	
• 2 uair • 6 cheist atá ann (200 marc san iomlán) • Tabhair freagra ar Cheist 1 agus aon cheithre cinn de na ceisteanna eile.	
Ceist 1	**Ceisteanna 2-6**
• Ceist Éigeantach • 60 marc	• Freagair 4 cinn de na 5 cheist atá ann. • 35 marc do gach ceann acu

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 2.1 - 2.4

Oide

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Mo chuid luachanna	
• luachanna mar phríomhchreidiúintí ar féidir leo gníomhú mar spriocanna inmhianaithe chun gníomh a spreagadh agus chun bonn eolais a chur faoi thosaíochtaí duine sa saol, a gcarachtar a mhúnlú agus dul i gcion ar a n-iompraíocht, cuir i gcás ionracas, dílseacht, meas agus iontaofacht	1. breac-chuntas a thabhairt ar an tábhacht atá le luachanna sa saol, na luachanna is tábhachtaí dóibh a shainaithint agus a chur in ord tosaíochta agus an chúis leis sin a mhíniú 2. an chaoi agus an fáth a bhféadfadh luachanna tosaíochta athrú de réir mar a théann siad ar aghaidh tríd an saol a aithint
• luachanna a bhfuil tábhacht leo dóibh, ach dul i ngleic le cleachtaí féinmheasúnaithe	3. cineál uathúil na mianach*, na ngnóthachtálacha* agus na spéiseanna* a aithint
• cineál uathúil na mianach, na ngnóthachtálacha agus na spéiseanna, a dtagann forbairt orthu le himeacht aimsire agus ar fud comhthéacsanna difriúla	4. a gcuid mianach, gnóthachtálacha agus spéiseanna a shainaithint, agus machnamh á dhéanamh ar an gcaoi ar tháinig forbairt orthu

l. 14

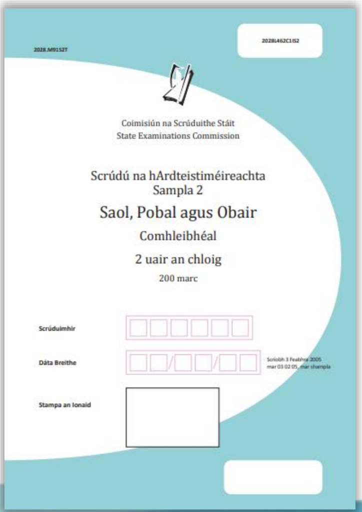

(a) Cuir tic (✓) sa bhosca cuí le cur in iúl cé acu fíor nó bréagach atá na ráitis seo a leanas.

Ráiteas	Fíor	Bréagach
Samplaí de luachanna is ea meas, ionracas agus cineáltas.		
Nithe is ea spéiseanna nach mbaineann daoine taitneamh astu.		
Má bhíonn do chuid luachanna ag teacht le do chuid spriocanna, tabharfaidh sé sin spreagadh duit.		
Tig leat cuspóirí a shocrú le haghaidh forbairt phearsanta, ach ní gá duit monatóireacht a dhéanamh orthu.		

Páipéar Samplach 2
C.1 (a), l. 3

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 2, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 1.1 agus 1.5

l. 20

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Léirthuiscint a bheith agam do mo phobal	
• an pobal mar aonad sóisialta, ina mbíonn daoine ceangailte le spéis nó gníomhaíocht chomhchoiteann nó ceantar ar leith	1. a bhfuil i gceist le pobal a mhíniú ó pheirspictíocht áitiúil, náisiúnta agus dhomhanda

• an chaoi le grúpaí éagsúla i bpobal a shainaithint, ar pobail iad a bhféadfadh sé go raibh tionchar dearfach agus/nó diúltach orthu mar gheall ar shaincheist fíorshaoil a d'fhéadfadh a bheith ag baint le cúrsaí sláinte agus folláine, pobail láidre chásmhara, sochaí chóir chomhionann agus an saol ar domhan a chosaint	5. iniúchadh a dhéanamh ar an gcaoi a ndeachaigh saincheist fíorshaoil i gcion ar ghrúpaí éagsúla i bpobal

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 2, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 1.1 agus 1.5

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
1. Léirthuiscint a bheith agam do mo phobal	
• an pobal mar aonad sóisialta, ina mbíonn daoine ceangailte le spéis nó gníomhaíocht chomhchoiteann nó ceantar ar leith	1. a bhfuil i gceist le pobal a mhíniú ó pheirspictíocht áitiúil, náisiúnta agus dhomhanda
• an chaoi le grúpaí éagsúla i bpobal a shainaithint, ar pobail iad a bhféadfadh sé go raibh tionchar dearfach agus/nó diúltach orthu mar gheall ar shaincheist fíorshaoil a d'fhéadfadh a bheith ag baint le cúrsaí sláinte agus folláine, pobail láidre chásmhara, sochaí chóir chomhionann agus an saol ar domhan a chosaint	5. iniúchadh a dhéanamh ar an gcaoi a ndeachaigh saincheist fíorshaoil i gcion ar ghrúpaí éagsúla i bpobal

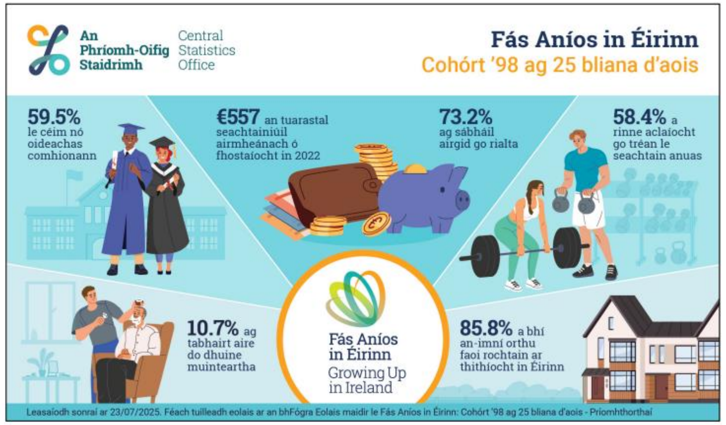

(i) Sainaithin agus déan cur síos ar dhúshlán **amháin** atá roimh an bpobal áirithe seo.

(ii) Mínigh cad a chiallaíonn pobal ó pheirspictíocht áitiúil, náisiúnta nó domhanda.

Páipéar Samplach 2
C.1 (c)(i) (ii), L. 4

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh foghlama 2.8

Oide

l. 18

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Obair sa chiall is leithne de	
• treochtaí san ionad oibre atá ag athrú a bhaineann leis an teicneolaíocht dhigiteach, amhail cianobair, IS, an borradh faoin bhféinfhostaíocht agus faoin tsaorobair, agus aitheantas á thabhairt do na dúshláin agus na deiseanna a d'fhéadfadh teacht aníos de dhroim na dtreochtaí sin	8. tionchar na teicneolaíochta digití ar threochtaí san ionad oibre a phlé

(f) **(i)** Líon isteach an téarma atá ar iarraidh i gcás gach ceann de na ráitis seo a leanas.

Má tá tú ag obair duit féin seachas a bheith fostaithe ag gnólacht, tá tú ________________________________.
Is éard a thugtar ar obair a dhéantar ón mbaile nó ar obair a dhéantar ar shiúl ó oifig thraidisiúnta an fhostóra ná: ________________________.
Is éard a thugtar ar obair a dhéanann duine go neamhspleách agus é/í ag obair ar thionscadail ghearrthéarmacha ar son roinnt daoine éagsúla ná: ________________________.

Páipéar Samplach 2
C.1 (f)(i), l. 7

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 2, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 2.1 agus 2.2

Oide

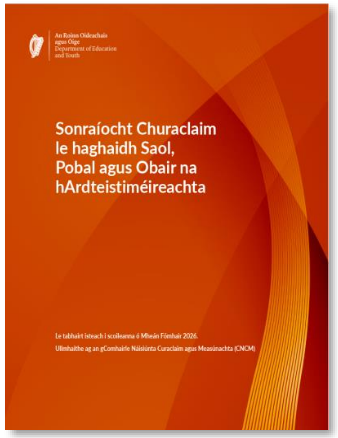

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Fiontraíocht sa phobal	
• fiontair lena n-áirítear eagraíochtaí gnó ar bhonn brabúis, fiontair phobail agus shóisialta	1. na cineálacha éagsúla fiontair laistigh de phobal a aithint
• eagraíochtaí gnó ar bhonn brabúis agus fiontair phobail a úsáideann an gnó chun saol pobail a chur chun feabhais go díreach nó go hindíreach, agus tionchar áitiúil dearfach á sholáthar leis na brabúis a shaothraítear	2. samplaí d'fhiontar a thugann aghaidh ar riachtanas laistigh dá bpobal a shainaithint
• fiontair shóisialta mar eagraíochtaí a cheanglaíonn misin láidre shóisialta, phobail agus/nó chomhshaoil le gníomhaíochtaí gnó, agus eagraíochtaí gnó ar bhonn neamhbhrabúis, atá saincheaptha chun freastal ar riachtanais na bpobal a bhfreastalaíonn siad orthu agus a dhíríonn ar phoist a chruthú agus seirbhísí áitiúla a fheabhsú	

l. 21

Tá 4,000 fiontar sóisialta ar fud na hÉireann agus is cuid de réiteach iad ar fad ar shochaí níos fearr a thógáil.
Nuacht RTÉ

(i) Sainmhínigh an téarma 'fiontar sóisialta'.

(ii) Déan cur síos ar **dhá** shlí ar féidir le fiontair shóisialta cur le sochaí níos fearr a thógáil.

Páipéar Samplach 2
C. (j) (i)(ii), L 11

Ceisteanna 2 - 6

C.2 – C.6

Déan 4 cheist as 5

Tá 35 marc do gach ceist

140 marc as 200

Réimse ceisteanna

Páipéar Samplach 2, Ceist 2

Páipéar Samplach 2
C.2, l. 12

(a) Tá Áine 23 bliana d'aois. Cónaíonn sí i mBaile Átha Cliath lena tuismitheoirí. Mar chuid dá cuardach poist chonaic sí an dá fhógra poist thíos agus chuir sí isteach orthu araon. Tairgeadh an dá phost di.

PowerSales Ltd.

Baile Átha Cliath

Tá muid ag fostú!!!

Ionadaí Seirbhísí Custaiméirí

Fáthanna ar bhreá leat a beith ag obair linn

- Tuarastal bliantúil de €35,000
- 40 uair an chloig oibre sa tseachtain, Luan – Aoine
- Ag obair ó chian an t-am ar fad

Duine le sárscileanna cumarsáide agus idirphearsanta atá á lorg againn. Taithí roimh ré inmhianaithe ach gan a bheith riachtanach.

R-phost: info@powersales.ie

An Mol Seirbhísí

Corcaigh

Ionadaí Seirbhísí Custaiméirí

"Tar isteach le foireann chairdiúil ar mór againn comhbhá, réiteach fadhbanna, agus forás pearsanta."

A ndéanfaidh tusa

- Fiosruithe ó chustaiméirí a fhreagairt ar ghuthán, r-phost agus ar chomhrá
- Réitigh ceisteanna agus lean uathu le sásamh a chinntiú

Cad atá á thairiscint again

- Tuarastal bliantúil de €40,000
- Seachtain oibre 40 uair (4 × laethanta 10 n-uaire) agus Satharn amháin sa mhí
- Dhá lá san oifig agus dhá lá cianoibre

R-phost: info@theservicehub.ie

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 1, Toradh Foghlama 3.2

Oide

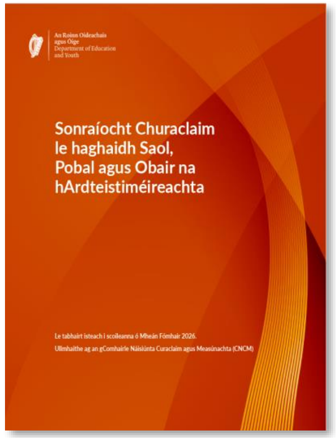

l. 14

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
3. An tacar scileanna seo agam	
• sainchuntais róil poist agus an friotal agus an fhormáid a úsáidtear le linn breac-chuntas a thabhairt ar scileanna, is scileanna atá idir riachtanach agus inmhianaithe don ról, le haghaidh gairmeacha beatha agus róil phoist éagsúla	2. breithmheas a thabhairt ar shainchuntas róil poist, agus aitheantas á thabhairt do na scileanna is gá le haghaidh gairmeacha beatha agus róil phoist éagsúla

Cén post a cheapann tú ba chóir do Áine a roghnú? Cosain do fhreagra (agus tabhair **dhá** chúis ábhartha).

Páipéar Samplach 2
C.2 (a), l. 13

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.6

Oide

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Obair sa chiall is leithne de	
• ról na fiontraíocht a laistigh de mhargadh an tsaothair maidir le deiseanna nua a chruthú trí nuálaíocht agus dul i bhfiontar	6. cur síos a dhéanamh ar ról na fiontraíochta* laistigh de mhargadh an tsaothair*

Fiontraíocht	Cumas duine aonair le deis a shainaithint agus í a shaothrú ar mhaithe le luach nua nó rath eacnamaíoch a tháirgeadh; áirítear léi idir fhiontraithe a chruthaíonn eagraíocht ghnó agus infhiontraithe a thaispeánann mianach fiontraíochta le linn dóibh a bheith ag obair in eagraíocht.
Margadh an tsaothair	Téarma a úsáidtear le cur síos a dhéanamh ar an ngaol idir an t-ionad oibre agus an lucht saothair.

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.6

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Obair sa chiall is leithne de	
• ról na fiontraíochta laistigh de mhargadh an tsaothair maidir le deiseanna nua a chruthú trí nuálaíocht agus dul i bhfiontar	6. cur síos a dhéanamh ar ról na fiontraíochta* laistigh de mhargadh an tsaothair*

L. 18

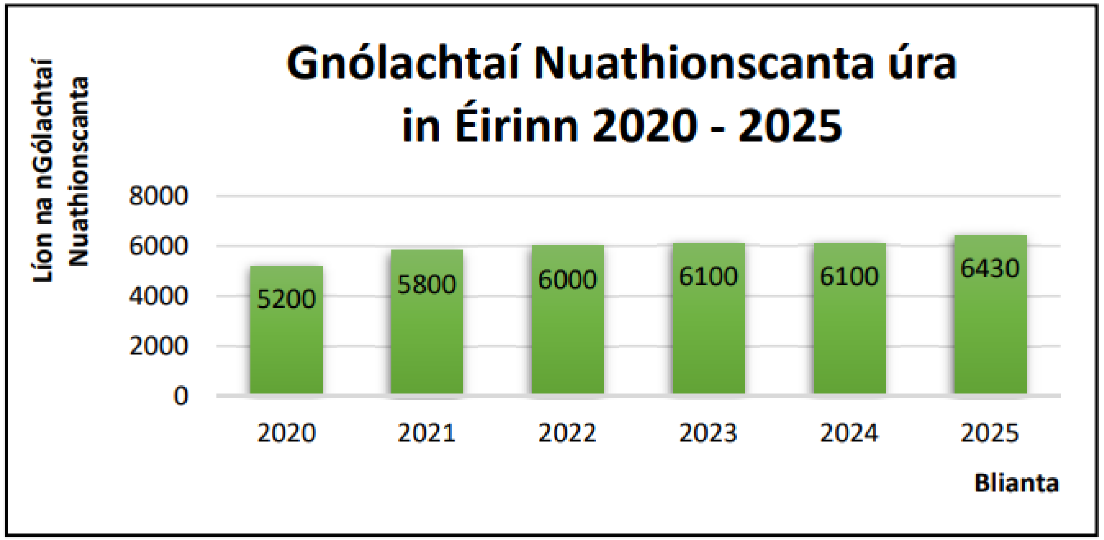

Taispeánann an graf thuas go bhfuil méadú leanúnach ag teacht ar an bhfiontraíocht in Éirinn.

Déan cur síos ar **thrí** bhealach a n-imríonn an fhiontraíocht ról tábhachtach i margadh an tsaothair.

Páipéar Samplach 2, C. 3(c), l. 17

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.5

Oide

l. 18

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Obair sa chiall is leithne de	
• an chaoi a rannchuidíonn an cháin a íoctar le sochaí fheidhmiúil a fhorbairt, ós rud é go dtacaíonn sí le seirbhísí poiblí a mhaoiniú, amhail cúram sláinte, oideachas, bonneagar agus an clár leasa shóisialaigh	5. an ról a bhaineann le cáin phearsanta agus an tábhacht atá le fostaíocht a chlárú leis na Coimisinéirí Ioncaim a aithint

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.5

Oide

(d) D'fhostaigh Delta Teo. Seán Ó Murchú tar éis dóibh a chinneadh gur oiriúint mhaith dá gcuid riachtanas iad a chuid inniúlachtaí. Taispeántar sliocht as a chéad bhileog pá thíos:

Fostóir: Delta Teo.				
Ainm an fhostaí:	Seán ÓMurchú	**Dáta Pá:**	25/07/2025	
Cur síos		**Sonraí na nAsbhaintí**		**Achoimre ar an bPá**
Bunphá	€3,000.00	ÍMAT (PAYE) Cáin Éigeandála	€1,020.00	**Pá Comhlán** €3,200.00
Pá Ragoibre	€200.00	MSU (USC) Cáin Éigeandála	€105.00	
Pá comhlán	€3,200.00	ÁSPC (PRSI)	€120.00	
				Líon iomlán na nAsbhaintí €1,245.00
				Glanphá €1,955.00

Paipéar Samplach 2
C.5 (d), l.24

(i) Mínigh an difríocht idir pá comhlán agus glanphá leis na figiúirí i nduillín pá Sheáin.

(ii) Cé mhéad cáin éigeandála a d'íoc Seán? Scríobh do fhreagra sa bhosca thíos.

(iii) Cad is cáin éigeandála ann?

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.5

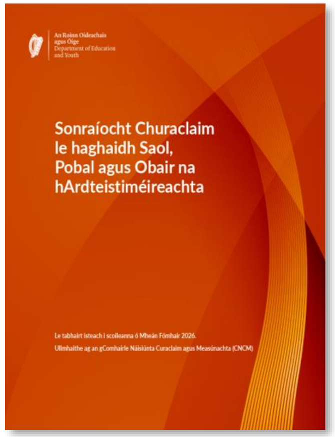

(iv) Cad atá i gceist le Fógra Párolla na gCoimisinéirí Ioncaim (FPCI) (*RPN*)?

Páipéar Samplach 2
C.5 (d)(iv), l.25

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Obair sa chiall is leithne de	
• an chaoi a rannchuidíonn an cháin a íoctar le sochaí fheidhmiúil a fhorbairt, ós rud é go dtacaíonn sí le seirbhísí poiblí a mhaoiniú, amhail cúram sláinte, oideachas, bonneagar agus an clár leasa shóisialaigh • fostaíocht a chlárú ar líne chun tacú leis an méid ceart cánach a íoc	5. an ról a bhaineann le cáin phearsanta agus an tábhacht atá le fostaíocht a chlárú leis na Coimisinéirí Ioncaim a aithint

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 1, Snáithe 2, Toradh Foghlama 2.5

Páipéar Samplach 2
C.5 (d)(v), I.25

(v)

Revenue
Cáin agus Custaim na hÉireann
Irish Tax and Customs

Luaigh **ceithre** phíosa dá eolas pearsanta is gá do Sheán a bheith aige le clárú le Seirbhís ar Líne na gCoimisinéirí Ioncaim (Revenue Online).

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
2. Obair sa chiall is leithne de	
• an chaoi a rannchuidíonn an cháin a íoctar le sochaí fheidhmiúil a fhorbairt, ós rud é go dtacaíonn sí le seirbhísí poiblí a mhaoiniú, amhail cúram sláinte, oideachas, bonneagar agus an clár leasa shóisialaigh • fostaíocht a chlárú ar líne chun tacú leis an méid ceart cánach a íoc	5. an ról a bhaineann le cáin phearsanta agus an tábhacht atá le fostaíocht a chlárú leis na Coimisinéirí Ioncaim a aithint

Tacú leis an bhFoghlaim Ghairmiúil i measc Ceannairí Scoile agus Múinteoirí
Supporting the Professional Learning of School Leaders and Teachers

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 2, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 3.1 - 3.4

Oide

l. 21

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
3. Fadhbréiteach comhoibríoch chun tacú le tacar scileanna inaistrithe a fhorbairt	
• smaointeoireacht chriticiúil agus réiteach fadhbanna a thacaíonn le réitigh éifeachtacha, chruthaitheacha agus nuálacha a aimsiú, atá tábhachtach laistigh de raon comhthéacsanna san oideachas, san oiliúint, san ionad oibre agus sa phobal	1. an tábhacht atá le smaointeoireacht chriticiúil agus réiteach fadhbanna ar fud raon comhthéacsanna a aithint
• smaointeoireacht deartha mar chur chuige daonlárnach, cruthaitheach, fadhbréitigh ar tháinig forbairt air le himeacht ama ó chur chuige dírithe ar ghnó/fiontraíocht go cur chuige is féidir a úsáid i gcomhthéacsanna éagsúla chun fadhbanna casta a réiteach	2. cur síos a dhéanamh ar phróiseas na smaointeoireacht deartha* agus an chaoi ar tháinig forbairt air le himeacht aimsire
• céimeanna na smaointeoireachta deartha lena gcuimsítear soiléiriú, teacht ar smaointe, réitigh a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm	

Smaointeoireacht deartha	Próiseas neamhlíneach, atriallach lena tacaítear le fadhbréiteach daonlárnach agus le réitigh nuálacha a chruthú agus a bheachtú.

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 2, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 3.1 - 3.4

Oide

l. 22

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
• obair le daoine eile i ngrúpaí beaga chun freagairt do shaincheist fíorshaoil sa phobal, a d'fhéadfadh a bheith ina cúis le dúshlán nó deis • smaointeoireacht chriticiúil, béim a leagan ar shaincheist fíorshaoil sa phobal agus í a fhiosrú chun tacú le cás na faidhbe a shainiú • an tábhacht atá le réitigh fhéideartha a chruthú, a fhorbairt agus a bheachtú • machnamh a dhéanamh ar an bpróiseas sin	3. comhoibriú chun freagairt do shaincheist fíorshaoil sa phobal, agus úsáid á baint as cur chuige smaointeoireachta deartha i leith réiteach fadhbanna
• an chaoi le faisnéis a chomhtháthú agus a chur i láthair ar a rannpháirteachas leis an tasc comhoibritheach réitigh fadhbanna ar bhealach stuama tarraingteach do chineálacha éagsúla lucht féachana, amhail comhscoláirí agus baill de phobal • an chaoi le dul i ngleic le formáidí éagsúla amhail téacs scríofa, cuir i láthair chlosamhairc, físeáin agus vlaganna • ról na fianaise maidir le tacú le conclúidí/cosaintí	4. forléargas ginearálta ar a bhfreagairt chomhoibríoch ar shaincheist fíorshaoil sa phobal a chur i láthair

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama Tasc Foghlama Feidhmí 3

l. 22

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
4. Tasc Foghlama Feidhmí 3 • uirlisí creata machnaimh a thacaíonn le hanailís ar an méid a chuireann siad le gach céim den tasc comhoibritheach réitigh fadhbanna agus an chaoi ar chuir sé sin le raon leathan scileanna inaistrithe a fhorbairt • an tábhacht atá le bheith ag machnamh i gcónaí ar scileanna inaistrithe a fhorbairt laistigh de raon comhthéacsanna ón scoil, ón saol, ón bpobal agus ón ionad oibre	1. machnamh a dhéanamh ar an ról a bhí acu le linn an taisc chomhoibrithigh réitigh fadhbanna chun aghaidh a thabhairt ar shaincheist fíorshaoil sa phobal, ag léiriú gur tháinig forbairt ar raon leathan scileanna inaistrithe

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 2, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 3.1 – 3.4

Oide

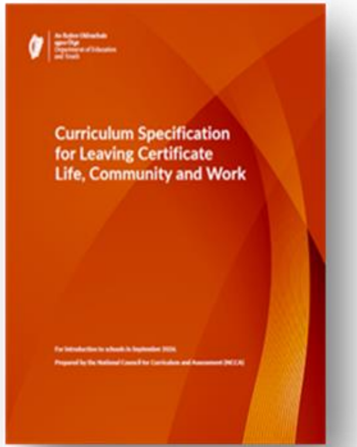

(a) Déan cur síos ar na céimeanna a bhain leis an smaointeoireacht deartha a bhí in úsáid agat féin agus do ghrúpa le dul i ngleic le fadhb san fhíorshaol i do phobal féin.

Páipéar Samplach 2
C.6 (a) l.26

l. 21

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
• smaointeoireacht deartha mar chur chuige daonlárnach, cruthaitheach, fadhbréitigh ar tháinig forbairt air le himeacht ama ó chur chuige dírithe ar ghnó/fiontraíocht go cur chuige is féidir a úsáid i gcomhthéacsanna éagsúla chun fadhbanna casta a réiteach • céimeanna na smaointeoireachta deartha lena gcuimsítear soiléiriú, teacht ar smaointe, réitigh a fhorbairt agus a chur i bhfeidhm	2. cur síos a dhéanamh ar phróiseas na smaointeoireacht deartha* agus an chaoi ar tháinig forbairt air le himeacht aimsire

Smaointeoireacht deartha	Próiseas neamhlíneach, atriallach lena tacaítear le fadhbréiteach daonlárnach agus le réitigh nuálacha a chruthú agus a bheachtú.

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 2, Snáithe 1, Torthaí Foghlama 3.1 – 3.4

(a) Déan cur síos ar na céimeanna a bhain leis an smaointeoireacht deartha a bhí in úsáid agat féin agus do ghrúpa le dul i ngleic le fadhb san fhíorshaol i do phobal féin.

Páipéar Samplach 2
C.6 (a) l. 26

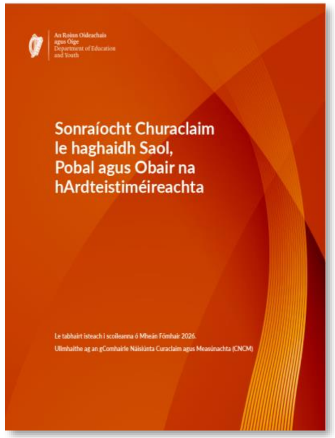

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
• obair le daoine eile i ngrúpaí beaga chun freagairt do shaincheist fíorshaoil sa phobal, a d'fhéadfadh a bheith ina cúis le dúshlán nó deis • smaointeoireacht chriticiúil, béim a leagan ar shaincheist fíorshaoil sa phobal agus í a fhiosrú chun tacú le cás na faidhbe a shainiú • an tábhacht atá le réitigh fhéideartha a chruthú, a fhorbairt agus a bheachtú • machnamh a dhéanamh ar an bpróiseas sin	3. comhoibriú chun freagairt do shaincheist fíorshaoil sa phobal, agus úsáid á baint as cur chuige smaointeoireachta deartha i leith réiteach fadhbanna

L. 22

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Modúl 2, Snáithe 1, Toradh Foghlama 3.4

Páipéar Samplach 2
C.6 (b) l. 27

Ghlac Cill Airne isteach ***Scéim Éarlaise agus Aisíoca le haghaidh Cupáin le breith leat****, scéim a chuir deireadh le cupáin chaife aon úsáide i 55 gnó áitiúil. Bhí an scéim ar cheann de na tograí a bunaíodh le dul i ngleic leis an bhfadhb.*

(b) Thug Cill Airne an Cupán-le-breith-leat isteach mar réiteach ar a bhfadhb.

Mínigh an réiteach a d'fhorbair tú féin agus do ghrúpa le dul i ngleic leis an bhfadhb in bhur bpobal féin.

L. 22

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
• an chaoi le faisnéis a chomhtháthú agus a chur i láthair ar a rannpháirteachas leis an tasc comhoibritheach réitigh fadhbanna ar bhealach stuama tarraingteach do chineálacha éagsúla lucht féachana, amhail comhscoláirí agus baill de phobal • an chaoi le dul i ngleic le formáidí éagsúla amhail téacs scríofa, cuir i láthair chlosamhairc, físeáin agus vlaganna • ról na fianaise maidir le tacú le conclúidí/cosaintí	4. forléargas ginearálta ar a bhfreagairt chomhoibríoch ar shaincheist fíorshaoil sa phobal a chur i láthair

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Tasc Foghlama Feidhmí 3

Páípéar Samplach 2
C.6 (c) (i) (ii) l.27 & l.28

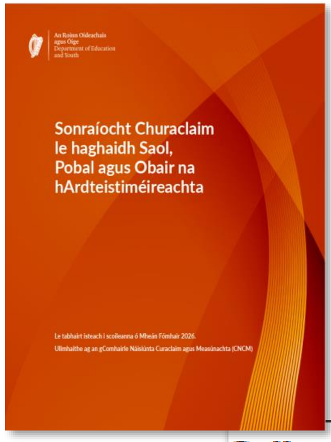

(c) **(i)** Tabhair breac-chuntas ar ar an ról a bhí agatsa agus tú ag obair mar chuid de ghrúpa le dul i ngleic leis an bhfadhb in bhur bpobal féin.

(ii) Sainaithin **dhá** scil inaistrithe a d'fhorbair tú mar chuid den phróiseas agus tú ag dul i ngleic leis an bhfadhb in bhur bpobal féin. Mínigh an dóigh ar fhorbair tú **gach** ceann acu.

L. 22

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
4. Tasc Foghlama Feidhmí 3 • uirlisí creata machnaimh a thacaíonn le hanailís ar an méid a chuireann siad le gach céim den tasc comhoibritheach réitigh fadhbanna agus an chaoi ar chuir sé sin le raon leathan scileanna inaistrithe a fhorbairt • an tábhacht atá le bheith ag machnamh i gcónaí ar scileanna inaistrithe a fhorbairt laistigh de raon comhthéacsanna ón scoil, ón saol, ón bpobal agus ón ionad oibre	1. machnamh a dhéanamh ar an ról a bhí acu le linn an taisc chomhoibrithigh réitigh fadhbanna chun aghaidh a thabhairt ar shaincheist fíorshaoil sa phobal, ag léiriú gur tháinig forbairt ar raon leathan scileanna inaistrithe

Scileanna inaistrithe	Scileanna a éilítear i gcomhthéacsanna éagsúla iomadúla. Cuireann na scileanna seo ar chumas daoine aistriú níos éasca idir poist agus/nó rannpháirtíochtaí saoránach difriúla.

Cíoradh ar Thorthaí Foghlama: Tasc Foghlama Feidhmí 3

Oide

Páipéar Samplach 2
C.6 (d), l. 28

(d) Déan cur síos ar **dhá** mhodheolaíocht a d'úsáid tú chun machnamh a dhéanamh ar do ról agus tú ag obair mar chuid de ghrúpa le dul i ngleic leis an bhfadhb i do phobal.

L. 22

Foghlaimíonn na scoláirí faoin méid seo a leanas	Ba cheart go mbeadh sé ar chumas na scoláirí
4. Tasc Foghlama Feidhmí 3 • uirlisí creata machnaimh a thacaíonn le hanailís ar an méid a chuireann siad le gach céim den tasc comhoibritheach réitigh fadhbanna agus an chaoi ar chuir sé sin le raon leathan scileanna inaistrithe a fhorbairt • an tábhacht atá le bheith ag machnamh i gcónaí ar scileanna inaistrithe a fhorbairt laistigh de raon comhthéacsanna ón scoil, ón saol, ón bpobal agus ón ionad oibre	1. machnamh a dhéanamh ar an ról a bhí acu le linn an taisc chomhoibrithigh réitigh fadhbanna chun aghaidh a thabhairt ar shaincheist fíorshaoil sa phobal, ag léiriú gur tháinig forbairt ar raon leathan scileanna inaistrithe

Scileanna inaistrithe	Scileanna a éilítear i gcomhthéacsanna éagsúla iomadúla. Cuireann na scileanna seo ar chumas daoine aistriú níos éasca idir poist agus/nó rannpháirtíochtaí saoránach difriúla.

Machnamh

Cad í an fhoghlaim a thabharfaidh tú leat as bheith ag dul trí Scrúdpháipéar Samplach 1?

Torthaí foghlama le haghaidh an EFG ar líne

Le linn an EFG ar line seo…

- Phléigh muid an tábhacht atá leis an tsonraíocht agus struchtúr na scrúdpháipéir samplach
- Chíoramar Scrúdpháipéir Shamplacha 1 agus 2, an ról atá ag briathra gnímh agus na himpleachtaí a bheidh ag rannpháirtíocht na scoláirí do na Tascanna Foghlama Feidhmí
- D'aithníomar deiseanna do scoláirí chun leas a bhaint as fianaise dá gcuid foghlama atá ina bpunann dhigteach

Teachtaireachtaí

- Tá an tsonraíocht ina croílár den fhoghlaim, teagasc, agus measúnú.
- Baineann an fhoghlaim atá sa tsonraíocht le leibhéal comónta.
- Is féidir gach foghlaim a gcuirtear síos air sa tsonraíocht a mheasúnú sa scrúdú scríofa deireanach
- Tá cur síos sna briathra gnímh ar an méid ba cheart don fhoghlaimeoir a bheith in ann a dhéanamh nuair a bhaintear an toradh foghlama amach, agus tá baint acu le focail treorach sna ceisteanna scrúdúcháin

Bí i dteagmháil linn

Na hábhair gnó:
Nuacht, eolas agus acmhainní

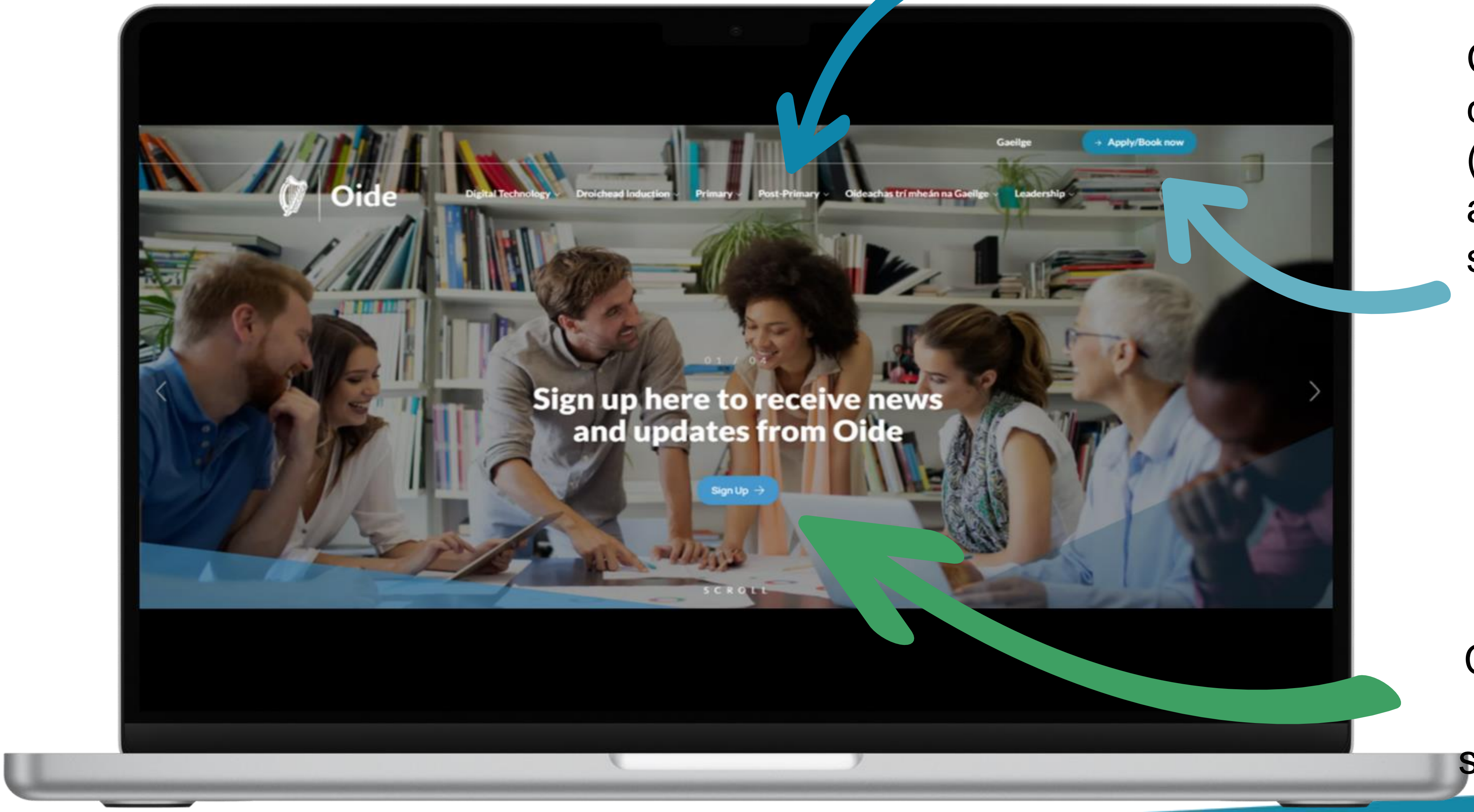

Chun EFG a chur in áirithe (múinteoirí agus scoileanna)

Cláraigh anseo don liosta seachadta Oide

Bí i dteagmháil linn

Businesssubjects@oide.ie

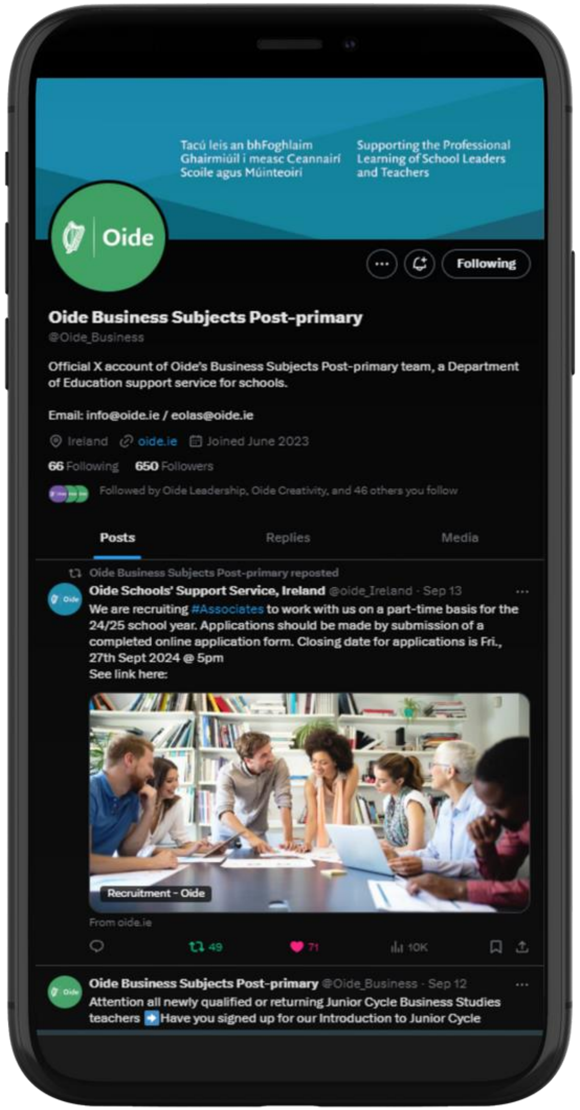

@Oide_Business